Pispala SU
Välitie 4
Siirtonen Lauri

SUOMI-UNKARI

N:o 1 1954

SUOMI-UNKARI

SUOMI—UNKARI SEURA r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

Julkaisija: **SUOMI—UNKARI SEURA r.y.**

Toimitusneuvosto: **Suomi—Unkari Seuran johtokunta**

Päätoimittaja: **Marja Heiin**

Tammikuun 15 pnä 1954

SISÄLTÖ:

Lehti ilmestyy 12 kertaa vuodessa
Toimituksen ja konttorin osoite: **Helsinki, Mikonkatu 8. A. 13.**

TILAUSHINNAT:
Vuosikerta 300 markkaa, irtonumerohinta 30 markkaa.
Tilauksia vastaanottavat kaikki postitoimipaikat ja Rautatiekirjakauppa.

Painettu Helsingissä 1954, Kustannusosakeyhtiö Yhteistyön kirjapainossa.

I kansisivu: Unkarilaisia lastentarhan kasvatteja "taiteellisessa luomistyössä".

II kansisivu: Pioneerien kirjarengas toiminnassa.

III kansisivu: Yllä pioneerityttöjä luonnontieteellisessä harrastuspii-... Alla pioneerien torvisoittokunta harjoituksissa Gyöngyössolymosin ...'ussa.

...isivu: Unkarin pioneerien rautatie kulkee halki Budan kauniiden ...orten.

...me kansisivujen kuvat liittyvät kirjoitukseen "Unkarin las-...urikasvatus" sivulla 4.

Uusi vuosi 1954

Vaikka uusi vuosi tavallisesti vie ajatukset eteenpäin, pyrkivät katseet tämän vuoden alkaessa palaamaan myös taaksepäin — aikaan noin kymmenen vuotta sitten. Silloin olivat nimittäin toisen maailmansodan loppuvaiheet lähestymässä ja sotaan johtanut militaristinen fasismi oli saamassa yhtyneiden kansakuntien, mutta ennen kaikkea suurimman paineen kantaneen Neuvostoliiton taisteluvoimien ansiosta ratkaisevan tuomionsa. Maailmansota oli päättymässä, ja ensimmäisiä rauhan saaneita maita oli meidän maamme. Tänä vuonna tuleekin kuluneeksi kymmenen vuotta siitä, kun maallemme syksyllä 1944 koitti toivottu rauhan aika.

Unkarilainen veljeskansamme, joka myös koki monien vuosien ajan sodan ankaruuden ja tosiasiassa kovemmin kuin me, sai rauhan vasta seuraavan vuoden huhtikuussa. Unkarille tämä rauha merkitsi ei vain sodan päättymistä vaan samalla kokonaan uuden aikakauden alkua. Sen valtiollinen ja taloudellinen järjestelmä ovat kuluneiden rauhan vuosien aikana täysin muuttuneet. Entisestä Euroopan takapajuisimpiin kuuluneesta maatalousmaasta on muodostunut ripeästi eteenpäinmenevä koneellisen maatalouden ja voimakkaasti teollistuvan suunnitelmatalouden maa. Työ — kansan kaikkien kerrosten tekemä luova työ — on nostettu korkeimpaan kunniaan. Ja samalla kun Unkari on päättäväisesti rakentanut tulevaisuuttaan, se on myös antanut kaiken voimansa saavutetun rauhan säilyttämiseksi.

Mutta vaikka rauha Unkarin kuten meidänkin maamme osalta on näinä vuosina vallinnut, ovat kuitenkin viime vuosien maailmanpolitiikan jännittyneisyys ja paikalliset sodat lyöneet oman leimansa myös näiden molempien kansojen elämään. Uuden maailmansodan syttymisen mahdollisuus ei ole voinut olla jättämättä jälkiään yksityisiin ihmisiin enempää kuin yhteisöihinkään. Mutta samalla kun sodan vaara on synnyttänyt levottomuutta, se on myös herättänyt ihmisiä sitä vastustavaan aktiiviseen toimintaan — maailmanhistorian suurimman rauhanliikkeen syntymiseen.

Nyt vuoden 1954 alkaessa ovat kansainväliset ristiriidat vihdoinkin osoittaneet eräitä tervetulleita lieventymisen oireita. Välitön maailmansodan vaara on ilmeisesti pienentynyt ja kansainvälisen yhteistyön mahdollisuudet ovat jossain määrin lisääntyneet. Monet ongelmat odottavat silti ratkaisuaan ja uusia varmasti syntyy eikä laajojen kansainvälisten laskusuhdanteen merkkien ilmaantuminen ehkä myöskään jätä niitä lisäämättä. Monissa kodeissa niin Koreassa, Vietnamissa ja siirtomaissa kuin teollistuneissa rikkaissa maissa vallitsee epätoivo, nälkä ja puute. Mutta joka tapauksessa maailmanrauhalle merkityksellisten kansainvälisten neuvottelujen mahdollisuudet ovat kasvaneet. Ja se antaa aihetta tiettyyn optimismiin.

Meidän Suomi—Unkari-Seuran jäsenten kannalta katsottuna ei ole epäilystäkään, etteikö lisääntyvä neuvottelujen henki merkitsisi voittoa maailman kaikille rauhan ihmisille. Ja yhtä selvää on myös, että sodanvaaran väheneminen merkitsee sellaiselle maalle kuin Unkari suunnitelmatalouksineen mahdollisuutta keskittää tuotantovoimansa entistä tehokkaammin yleisen hyvinvoinnin palvelukseen. Mitä myönteisempiä näköaloja voidaan maailmanpolitiikan areenalla odottaa, sitä nopeammin voi myös veljeskansamme rakentaa pitkälle teollistuneen, korkean elintason ja onnellisten ihmisten maan.

Unkarin veljeskansalle, Suomi—Unkari-Seuran jäsenille ja kaikille Unkarin ystäville toivottaa Suomi—Unkari-Seuran johtokunta menestyksellistä uutta vuotta.

Eläköön Suomen ja Unkarin luja ystävyys.

Ele Alenius

Unkarin lasten kulttuurikasvatus

LASTENTARHAT

Unkarin lapset saavat heti syntymästään lähtien osakseen valtion ja yhteiskunnan hellää huolenpitoa. Heidän kulttuurikasvatuksensa alkaa lastentarhassa. Unkarin ensimmäinen lastentarha avattiin vuonna 1828. Se oli ensimmäinen etelä- ja itä-Euroopassa, yhdestoista koko Euroopassa. Sen jälkeen, kun Unkari vapautui fasistien herruudesta, on muutamassa vuodessa tapahtunut kehitys, joka voittaa aikaisempien 120 vuoden aikana tapahtuneen kehityksen. Vuonna 1938 Unkarissa oli 1.140 lastentarhaa, mutta vuonna 1952 jo 2.072, ja kun vanhemmat tuovat pienokaisiaan lastentarhoihin yhä kasvavalla luottamuksella, on lastentarhaverkostoa vielä entistäkin suuremmassa mittakaavassa laajennettava.

Lastentarhoissa huolehditaan 3—6 vuotiaiden unkarilaisten lasten kasvatuksesta. Pääpyrkimyksenä on valmennus koulua varten. Kasvatus on fyysillistä, moraalista, henkistä ja esteettistä. Fyysillinen huolenpito on samalla kertaa kulttuurihygieenistä kasvatusta. Moraalinen kasvatus totuttaa lapset tarhan sääntöjen avulla järjestykseen. Erilaisia askareita suorittaessaan he oppivat pitämään työtä arvossa. He oppivat lastentarhassa tavat ja säännökset, jotka ovat voimassa myös yhteiskunnassa. Oppiessaan tuntemaan ympäristöään, kotikyläänsä tai syntymäkaupunkiaan, olemaan ylpeitä sen stahanovilaistyöläisistä ja parhaista tuotantolaitoksista heidän isänmaanrakkautensa herää. Osallistuminen yhdessä kotoisiin ja muihin riemuihin, jäähyväishetket lastentarhan "isojen" kasvattien lähtiessä

Erään unkarilaisen lastentarhan nuorimpia ruokailupuuhissa.

kouluun ja monet muut mieluiset tuokiot herättävät lapsissa yhteenkuuluvaisuuden tuntoa. Tärkein osa henkisestä kasvatuksesta on äidinkielen opetus, sen tuntemuksen laajentaminen ja lasten ohjaus sitä rakastamaan. Heitä perehdytetään myös luonnonilmiöihin ja lukujen sekä mittojen tuntemuksen alkeisiin.

Lastentarhan kulttuurikasvatuksen värikkäin osa on esteettinen kasvatus. Tarhan leikkikaluissa ja lasten leikeissä esiintyvät leimaa antavina paikkakunnan ja seudun kansantaiteelle ominaiset piirteet. Siten lapsi saa ensimmäiset vaikutelmansa oman kansan kulttuurista.

On tunnusomaista lastentarhan kasvatuksen tuloksille, että lapset mielellään leikkivät kaikilla tarhassa saamillaan välineillä. He hehkuvat innosta, jos heidän käteensä annetaan lyijykynä tai sivellin. On liikuttavaa katsella,

V a s e m m a l l a: Pioneereja virkistymässä erään kulttuuripuiston uima-altaassa.

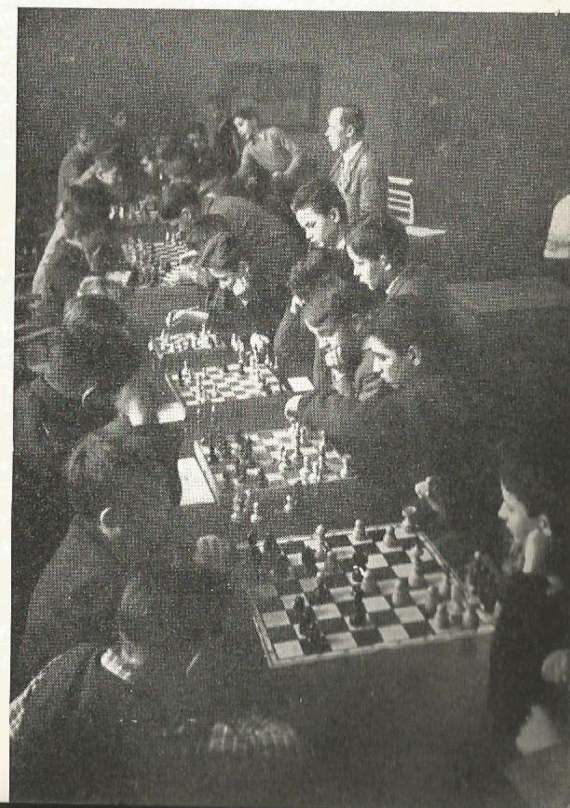
K u v a s s a v i e r e i s e l l ä s i v u l l a: Pioneerien šakkikilpailut ovat parhaillaan käynnissä. Älynystyröitä siinä hierotaan ja hyvät neuvot olisivat tarpeen.

kuinka suurella innolla he tekevät ensimmäistä "luomustaan". Kuin leikiten he oppivat käyttämään sivellintä. Lastentarhatöiden näyttelyissä nähdään yllättävän kauniita teoksia. Niissä on uskomaton määrä kekseliäisyyttä. Rikkaan mielikuvituksen ohella on noille pikku teoksille ominaista suuri opettavaisuus. Niissä avautuu ymmärtäväiselle tarkkailijalle selkeänä kasvatuksen vaikutus, kauneudentajun perusta ja kehitys sekä yhteistunto laajoin perspektiivein. Erityisen onnellisia lapset ovat saadessaan leikkiä savella, muovailla. Myös laulujen ja soiton opetus tuottaa heille suurta iloa. Oppimisen kohteina ovat sävelvaihtelultaan vähäiset kansanlaulut. Radion sekä gramofonin avulla opitaan tuntemaan yksinkertaisimpia sävelmiä. Suosittu "viihdytysohjelma" lastentarhassa on nukketeatteri. Lapset eivät ole vain katselijoita. Varttuneemmat heistä toimivat itse nukkien ohjaajina. Tavan takaa on myös rainakuvaesityksiä, vieläpä elokuvanäytäntöjäkin.

PIKKUPIONEERIT

Tarhasta lapset siirtyvät kahdeksanluokkaiseen pohjakouluun. Koulun pyrkimyksenä on kehittää lapsista voimakkaita, terveitä, itsenäisiä, isänmaallisesti ajattelevia työtätekevän kansan uskollisia poikia ja tyttöjä. Koulun tehtävänä on laskea kansansivistyksen perusta. Pioneeriliike tukee koulua kiinteästi lasten kulttuurikasvatustyössä. Pioneeriliike sai alkunsa vapautuksen jälkeen ja on kehittynyt suhteellisen lyhyessä ajassa laajuudeltaan ja merkitykseltään niin, ettei Unkarin nuorison historiassa esiinny toista läheskään sen vertaista liikettä. Ensimmäiseltä luokalta aina kahdeksannelle luokalle saakka oppilaat kuuluvat pioneerijärjestöön. Sen tehtävänä on koulun tukeminen, lasten kulttuurikasvatus sekä koulussa että koulun ulkopuolella. Lasten ensimmäisen kouluvuoden suurin tapaus on, kun he kokeiden jälkeen saavat sinisen kaulaliinan ja siten tulevat pikkupioneerien perheen jäseniksi.

Pikkupioneeriperhe on pioneeriliikkeen alkeiskoulu, sen ensi porras, joka kokoaa piiriinsä kaikki 6—10 vuotiaat lapset, pikkupioneerit. Perhe antaa pikkupioneerille tilaisuuden saada leikin muotoon puettua kollektiivista kasvatusta. Pedagogien ohjaamina johtavat pääasiallisesti 13—14 vuotiaat varttuneet pioneerit, pojat ja tytöt pienokaisia. Tuo lasten "johtaminen" tapahtuu samanlaisella sisarellisella rakkaudella ja hartaudella, jota iso sisko tai veli osoittaa opettaessaan pientä veikkoaan tai sisartaan kävelemään. Koulutuntien jälkeen odottavat pikkupioneereja "perheen" satuillat, leikkitilaisuudet ja nukketeatterinäytännöt. He oppivat kansanlauluja, jopa helpompia kansantanssejakin.

PUNAINEN KAULAHUIVI

Pikkupioneeri saa 10-vuotiaana, koulun neljänneltä luokalta päästessään punaisen kaulaliinan. Vielä suurempi kuin hänen ilonsa on hänen ylpeytensä. Kaulaliina merkitsee, että hänestä on tullut miehistön jäsen. Miehistön muodostavat kaikki saman koulun pioneerit. Sen keskuudessa muodostaa jokainen luokka oman ryhmänsä. Pioneeriystävyys yhdistää ryhmän 10—12 jäsentä. Järjestöä johtaa opettaja ja hänen paras oppilaansa on pioneeriohjaaja.

Kun pioneeritoiminnan pyrkimyksenä on valistuneen, sivistyneen nuorison kehittäminen, kouluopintojen syventäminen, on ryhmien työn keskipisteenä opiskelun tehostaminen. Osa koulussa tapahtuvasta pioneerityöstä kutoutuu ainepiirien ympärille. Jokaisella oppiaineella on oma ainepiirinsä. Lapset pohtivat ainepiirissä perusteellisesti läksyjä, jotka tunnilla ovat olleet esillä, keskustelevat niistä ja laajentavat siten tietojaan. Keskustelussa voi jokainen esittää myös henkilökohtaisia mielipiteitään ja huomioitaan. Esim. kirjallisuuden piiri työskentelee siten, että se liittää kulloinkin käsiteltävänä olevaan aineistoonsa myös sellaista, mitä koulutunnilla ei ajan niukkuuden takia ehditä sanoa ja selvittää.

Piirissä tutustutaan eri kirjailijain elämäkertoihin ja teoksiin, ja jos taidelaitoksissa esitetään opintojen eri vaiheisiin liittyviä näytelmiä tai elokuvia, käydään niitä katsomassa. Piirille merkitsee mitä mielenkiintoisinta tapausta, jos se saa vieraakseen jonkun kirjailijan esitelmöimään työstään, elämästään ja kehityksestään. Unkarilaiset kirjailijat saapuvat näille vierailuille mitä suurimmalla ilolla. Lapset esittävät heille yhdessäolotilaisuuksien aikana kysymyksiä omasta näkökulmastaan. Niillä ja niihin saaduilla vastauksilla ei ole merkitystä vain heille itselleen, vaan ne muodostuvat myös kirjailijoille elämyksiksi ja uusiin aiheisiin johtaviksi hedelmällisiksi ajatuksiksi.

Radionrakentajain piiri iltaa viettämässä. Tämä harrastus näyttää viehättävän tyttöjä yhtä hyvin kuin poikiakin.

Kaikissa ainepiireissä toimitaan vilkkaasti. Soitto-, laulu-, tanssi- ja nukketeatteriryhmät osallistuvat juhliin ja myös kulttuurikilpailuihin. Viime vuoden kansallisissa kulttuurikilpailuissa parhaat laulu-, soitto- ja nukketeatteriryhmät yhdistivät voimansa. Sunnuntaisin pioneereille järjestetään luonnontieteellisiä esitelmätilaisuuksia ja elokuvanäytäntöjä tai he ovat läsnä urheilujuhlissa. Opetusvälinekokoelmiaan he laajentavat omilla töillään ja keräävät muinaisesineitä, kasveja sekä hyönteisiä.

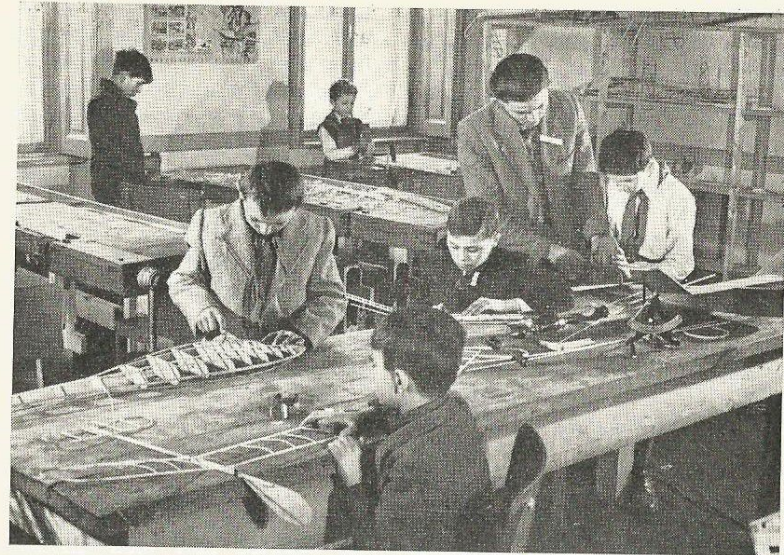
PIONEERITALOT KULTTUURIN TYYSSIJOJA

Pioneeriliikkeen suorittama sivistyksellinen kasvatustyö koulun ulkopuolella on monipuolista ja vivahdusrikasta. Kaikki pioneeritaloissa tapahtuva työ pyritään suorittamaan parhaalla mahdollisella tavalla. Pioneeritalo on kulttuurikoti, joka kuuluu yksinomaan nuorisolle. Nykyisin niitä on Unkarissa 21 (Budapestissä 9 ja muualla maassa 12), mutta niiden luku lisääntyy jatkuvasti. Pyrkimyksenä on perustaa pääkaupun-

gin jokaiseen kaupunginosaan ja maan jokaiseen kaupunkiin opettajien johdon alaisena toimiva pioneeritalo. Pioneeritalossa on jokaisella oppiaineella oma, opettajan johtama opintopiirinsä. Sen jäsenet ovat alueen tai kaupungin parhaita pioneereja. Pioneeritalo antaa koulujen opintopiireille asiantuntija-apua. Sen tekniilliset varusteet ovat mitä nykyaikaisimmat. Sillä on käytössään kaitafilmikone. Sen orkesterin varusteet ovat ensiluokkaisen sinfoniaorkesterin varusteiden vertaiset. Sen kirjasto tarjoaa alueen ja kaupungin pioneerien käyttöön runsaan teosvalikoiman. Lapset järjestävät pioneeritalossa kirjallisia keskustelutilaisuuksia, joihin osallistuu myös kirjailijoita. Fysiikan salissa ja kemiallisessa laboratoriossa he suorittavat kouluopintoihinsa liittyviä kokeita. Kulttuurikoti on shakkiotteluiden, kulttuuriohjelmien, luonnontieteellisten esitelmien ja keskusteluiltojen näyttämönä. Se on alueen ja kaupungin sivistyselämän sykkivä suoni.

PIONEERIEN RAUTATIE

Tonavan oikealla rannalla sijaitseva Unkarin pääkaupungin toinen puolisko Buda on ihastuttavan metsäistä aluetta vuorineen ja laaksoineen. Kahdentoista kilometrin pituinen kapearaiteinen pioneerien rautatie yhdistää tuon jylhän romanttisen maiseman kaksi kauneinta paikkaa, Hüvösvölgyn ja Szabadsághegyn. Pienoisrata kiertelee jyrkkien kallioiden juurella, maalauksellisten laaksojen halki ja siltojen yli, läpi tunnelin ja taajojen metsiköiden, poikki kukkivien vainioiden. Sähkömoottorin voimin kuljettaa veturi perässään iloisesti välkkyviä, punaisella ja hopeavärillä maalattuja umpi- ja avovaunuja. Liikennettä ohjaavat, asemilla seisovat univormupukuiset junanlähettäjät, joilla on päässään sveitsiläishattu, ovat syvästi vastuunsa tuntevia poikia ja tyttöjä. Tuo rautatie kuuluu Unkarin lapsille. Siellä 10—14-vuotiaat pojat ja tytöt tiedoittavat toisilleen asemalta asemalle junan kulusta. He hoitavat kaikki rautatiellä esiintyvät tehtävät aina aikataulun laadinnasta kuljetukseen saakka itsenäisesti, kokeneiden rautatieläisten opastamina. Pioneerirautatie kuuluu organisatoorisesti valtionrautateiden alaisuuteen. Sen jokaisella asemalla on aikuinen asemapäällikkö, jokaisessa vaunussa aikuinen ohjaaja ja myös veturissa aikuinen kuljettaja. Muita pioneerien rautatien virkatehtäviä hoitavat Budapestin parhaat koululaiset ja pioneerit. Pioneerien ryhmät valitsevat itse äänestyksellä keskuudestaan ne jäsenet, jotka saavat kunnian kantaa pioneerien rautatien virkapukua. He suorittavat ammatillisen alkeiskurssin ja ryhtyvät sitten hoitamaan tehtäviään moit-

Kecskemetin pioneereja lennokkeja rakentamassa, Alakuvassa pioneeriurheilijoita Budapestin Margit-saarella.

teettomasti, antaumuksella ja innolla. Pioneerien rautatien toimihenkilöillä on oma kulttuurikoti ja orkesteri. Kulttuurikodissa järjestetään leikki-iltoja, ohjelmallisia tilaisuuksia ja juhlia.

Kesäisin on pioneerien rautatien vilkasliikenteisin asema Pioneerikaupunki. Matkustajat saapuvat metsän keskellä Csillebércvuorella sijaitsevalle pienelle rautatieasemalle. Siitä on vain muutaman minuutin kävelymatka "kaupunkiin", Unkarin kauneimpaan ja suurimpaan pioneerileiriin. Sen muodostaa rivi nykyaikaisia kivitaloja, joiden ympäristö on erittäin kaunis. Jokaisen unkarilaisen pioneerin korkein unelma ja toive on saada viettää kolme viikkoa tuossa Csillebércin suuressa leirissä unkarilaisten ja ulkomaalaisten pioneerien seurassa. Leiri on nimittäin kansainvälinen, ja siellä on vieraillut lukuisten unkarilaisten pioneerien ohella nuoria kaikista Euroopan maista, vieläpä kaukaisen idän, Kiinan ja Korean edustajiakin.

LEIRIT

Kesäloma-aikana pioneerit virkistäytyvät ja puuhailevat leireissä. Jokainen pioneeri osallistuu leirielämään. Csillebércin leirikeskus ei suinkaan ole ainoa lajissaan, vaan samanlaisia lasten oleskelupaikkoja on melkeinpä jokaisella maan kauniilla paikkakunnalla. Niitä on esim. Balatonjärven joka puolella, Tonavan rantamilla ja kaikkialla Unkarin luonnonihanilla vuoristoseuduilla. Niiden lisäksi on Budapestin jokaisen kaupunginosan sekä maan jokaisen kaupungin ja piirikunnan pioneereilla lukuisia, yhteensä satoja tilapäisiä leiripaikkoja. Leirien toimintaohjelma on suurin piirtein samanlainen kaikkialla, ryhmäpuuhailuja, kerhoiltoja, huviretkiä, metsä- ja maastoleikkejä, urheilu- ja kulttuuritoimintaa, juhlia ja nuotioiltoja. Jokainen leiri on värikkään, runsassisältöisen kulttuurielämän näyttämö.

Sangen arvokasta on pioneerien kesätoiminnan muoto, joka liittyy kansantaiteen instituutin työhön. Leirikauden aikana suoritetaan kansanlaulujen ja -tanssien keräystä. Toisten seutujen pioneereilta ja ympäristön asukkailta opitaan paikallisia kansantansseja ja -lauluja. Pioneerien keräyksen tulokset joutuvat instituutin tutkittavaksi ja julkaistaviksi.

Unkarin pääkaupungin kauneimpiin osiin kuuluvalla Margitsaarella sijaitsee pioneerien urheilupalatsi. Siellä pioneerit harjoittelevat asiantuntijain opastamina kaikkia urheilulajeja uinnista aina painiin ja jalkapalloiluun saakka. Budapestin parhaat pioneeriurheilijat kohtaavat siellä toisensa harjoituksissa ja kilpailuissa. Kaikki Budapestin pioneeriryhmät voivat käyttää urheilupalatsin tarjoamia mahdollisuuksia hyväkseen. Myös maakunnissa on pioneerien urheilutoiminta sangen vilkasta.

LENNOKKEJA, TEATTERIHARRASTUSTA JA RADIO-OHJELMIA

Erityisen suosittuja ovat lentokoneenmallien rakentajain harrastuspiirit. Unkarin ilmailuliiton johdolla nuoret pioneerit oppivat lennokkien valmistusta sekä ilmailutekniikkaa. Vuosittain järjestetään maan eri osissa satoja ja jälleen satoja lennokkien rakentamiskilpailuja. Pioneeri on 14 vuotta täyttäessään teoreettisesti katsoen valmis lentäjä. Usein myös käytännössä, sillä hänen kokemuksiinsa voi sisältyä enemmänkin kuin vain pelkkää itse valmistettujen pikku mallien lennättämistä. Unkarin lapset ovat erittäin kiinnostuneita ilmailusta, eivätkä ainoastaan pojat, vaan myös hyvin lukuisat tytöt.

Pioneeriliikkeen ja näyttämötaiteen välillä on elinvoimaisia, hedelmällisiä ja hyödyllisiä yhdyssiteitä. Budapestin pioneereilla on oma teatteri. Nuorisoteatterin kamarinäyttämö on kokonaisuudessaan pioneerien oma. Jokaisessa sen esityksessä on täysilukuinen katsomo. Pioneeriliikkeen johto antaa jokaiselle pääkaupungin lapselle tilaisuuden nähdä kaikki teatterin esittämät näytelmät. Sen näytäntöjä seuraamaan saapuu opintoretkikuntia myös maaseudulta. Pioneeriteatterin taiteilijakuntaan kuuluu parhaita unkarilaisia ammattinäyttelijöitä. Myös lasten osia esittävät kokeneet ammattinäyttelijät.

Pioneeriteatterissa on vuosittain neljä lastennäytelmien ensi-iltaa. Niiden joukossa on satunäytelmiä, toiset taas kuvaavat nykyajan lasten elämää ja toimia. Pioneeriteatterin näytelmien esityksen yhteydessä suorittamalla kultuurityöllä on suuriarvoinen merkitys. Näyttelijät ovat yleisönsä kanssa välittömässä yhteydessä, osittain kirjeenvaihdon, osittain henkilökohtaisen kosketuksen avulla. Kirjeenvaihto on hyvin laajaa ja sitä hoitaa pedagoginen asiantuntija. Teatteri ja taiteilijat saavat lapsilta tuhansittain kirjeitä. Teatterin ja pioneerijärjestön johtohenkilöt ovat toistensa kanssa henkilökohtaisessa kosketuksessa järjestäen yhteisiä keskustelutilaisuuksia ja juhlia. Taiteilijat vierailevat usein kouluissa pioneerien näyttämötaiteellisissa opintopiireissä ja keskustelevat lasten kanssa. Useampi kuin yksi maamme näyttelijöistä tunnustaa lasten kanssa yhteydessä olon kannustavan ja hedelmällisen vaikutuksen. Näyttelijät auttavat opintopiirejä esiintymällä kouluissa ja avustamalla niiden juhlissa. Pioneeriryhmien opintopiirit tutustuttavat nuorisoa näyttelijäin avustamina draamallisen taiteen perusaineksiin ja sen lisäksi opettavat nuoria puhumaan kultivoitua, kaunista unkarinkieltä.

Myös Unkarin radio osallistuu nuorison kasvatukseen. Noin 7—8 % radion ohjelmistosta on lapsille tarkoitettua. Siinä ovat kirjallisuus, historia ja mielenkiintoiset tieteelliset esitelmät tasaveroisesti edustettuina. Pioneeriuutiset ilmoittavat ohjelmista säännöllisesti maan kaikille pioneereille. Lasten teatteri ja sirkus lisäävät ohjelmiston mielenkiintoisuutta ja monipuolisuutta. Lapset itse kirjoittavat usein radiolle huomioistaan ja toivomuksistaan. Niinpä radio sai viime vuonna noin 40.000 kirjettä lapsilta. Lasten toivomukset otetaan jatkuvasti huomioon nuorten radio-ohjelmiston suunnittelussa.

KIRJASTOT JA PIONEERIEN LEHDET

Jokaisessa pioneeritalossa on kirjasto. Sitäpaitsi on Unkarin nuorisolla Ervin Szabó-lastenkirjasto. Sen valikoima ei rajoitu ainoastaan unkarilaisen lastenkirjallisuuden eloisimpiin ja värikkäimpiin teoksiin, vaan siellä on edustettuna jokainen unkarinkielellä painettu lastenkirja ja klassillinen teos. Nuorisonkirjojen kustantamo puolestaan käännättää parhaita ulkomaalaisia teoksia unkarilaisten lasten luettaviksi. Ervin Szabó-kirjaston lukusali on aina ahkerassa käytössä. Lainakirjastoja ei puutu kesäisiltä pioneerileireiltäkään. Pari kertaa vuodessa järjestetään yleisiä kirjallisia tilaisuuksia, joiden tarkoituksena on edistää kirjallisuuden harrastusta kouluissa ja pioneerien opintopiireissä. Noihin keskustelutilaisuuksiin osallistuvat lukuisat pedagogit, unkarilaiset kirjallisuuden opettajat sekä kirjailijat. Niissä he keskustelevat lastenkirjallisuuden ajankohtaisista ongelmista ja saavat kuulla nuorimman lukijapolven esittämiä toivomuksia.

Pioneeriliike saa unkarilaisen yhteiskunnan taholta osakseen lämmintä myötätuntoa, isällistä ohjausta ja aulista tukea. Eräs esimerkki siitä on kouluissa toimivien vanhempainneuvostojen työ. Opettajat keskustelevat kaikista koulua ja pioneeritoimintaa koskevista kysymyksistä vanhempien kanssa. Kiinteässä yhteistyössä pyritään siihen, että koulun ja pioneeritoiminnan sekä kotien väliset suhteet muodostuisivat entistä läheisemmiksi, välittömämmiksi ja sopusointuisemmiksi. Eräs pioneereille asetetuista tärkeimmistä vaatimuksista on, että hänen tulee rakastaa ja kunnioittaa vanhempiaan.

Unkarin lehdistö tukee tehokkaasti pioneerityön kaikkia muotoja. Jokaisessa unkarilaisessa lehdessä on nuorison oma osasto, joka muun runsaan aineiston ohella sisältää seikkaperäisiä tietoja koulujen ja pioneeritoiminnan kulttuuritapahtumista. Sen lisäksi on Unkarin lapsilla oma lehdistönsä, kolme eri lehteä. Niistä on

keskeisessä asemassa viikkolehti ”Toveri”, joka on saanut nimensä pioneerien keskinäisestä puhuttelusanasta, millä he jokaista kumppaniaan nimittävät. Toinen lehti ”Pioneeri” ilmestyy kerran kuukaudessa. Kolmas on ”Rummuttaja”, pikkupioneerien oma julkaisu. Näiden lastenlehtien toimittajina ja avustajina on etevimpiä unkarilaisia kirjailijoita, taiteilijoita ja pedagogeja. Kaikki nuo kolme lehteä kuuluvat yksinomaan lapsille. Niiden kirjeenvaihdolla on mitä suurin merkitys. Lapset kertovat mielilehtensä toimitukselle yhteisistä ja henkilökohtaisista ongelmistaan. Noita kirjeitä saapuu toimituksiin sadoittain joka päivä. Osa niistä julkaistaan vastauksineen lehdessä, mutta useimpiin vastataan kirjeellisesti. Ei ole sivistyksellistä tai muuta kysymystä, joihin lapset eivät voisi saada tyydyttävää vastausta.

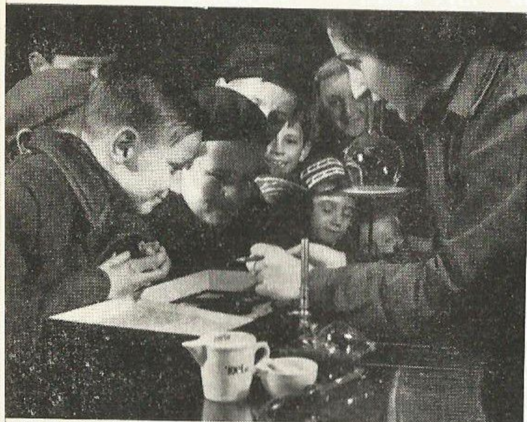
Myös Unkarin teollisuus ja kauppa tukevat pioneerityötä ja siten unkarilaisten lasten kulttuurikasvatusta. Eräs Budapestin kauneimmista ja suurimmista liikkeistä on pioneerien tavaratalo. Lukuisissa paikoissa Unkarin pääkaupungin katujen varsilla nähdään kylttejä, joissa ilmoitetaan, että kyseinen kauppaliike myy lasten tavaroita. Niihin kuuluu mm. koko joukko leikkikalukauppoja. Kevyen teollisuuden ministeriön yhteydessä toimii komitea, joka kulttuurikasvatukselliset näkökohdat huomioonottaen tarkastaa ja arvostelee leikkikaluja. Useimmat tehtaat ja liikeyritykset ovat ryhtyneet jonkin nimikkokoulun ”kummiksi” pitäen siten yhteyttä myös noiden koulujen pioneeriryhmiin. Lisäksi on toiminnassa lukuisia tuotantotoverikuntia.

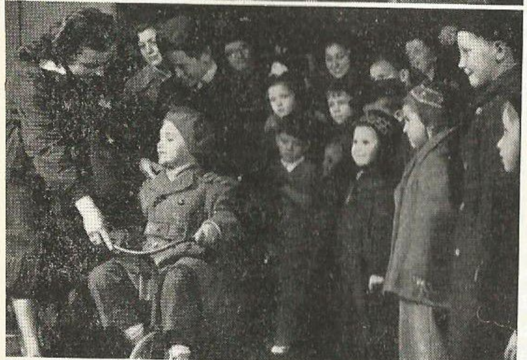
Valtio ja hallitus luonnollisesti tukevat voimakkaasti lasten kulttuurikasvatusta. Ne tekevät kaikkensa, jotta Unkarin lapset voisivat kulttuuripyrkimystensä avulla kohota koko maailman valistuneen nuorison eturiviin. Unkarin lapset ilmaisevat kiitollisuutensa opiskelemalla ahkerasti ja pyrkien toteuttamaan käytännössä pioneerien ylevän tervehdyksen, tunnussanan: ”Eteenpäin!”

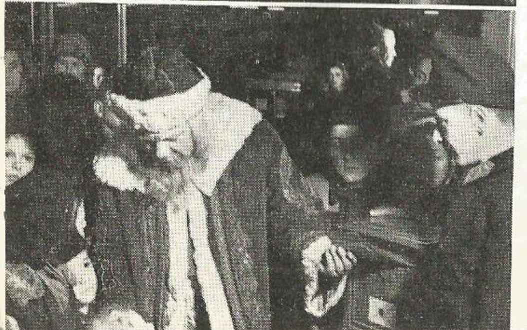

JOULU-UNELMIA

JOTKA MUUTTUIVAT TODELLISUUDEKSI

Budapestin pioneerien tavaratalosta on tullut todellinen lasten satumaa. Katselkaamme, millaista siellä oli joulun edellä.

Vasemmalla näemme Pista Tileczkin. Hän on jo alkeiskoulun IV. luokalla ja harrastaa fysiikkaa. Mistäpä hän uneksisi, ellei koevälineistä.

Vasemmalla keskellä pieni Peter Lukács on tovereineen saapunut leikkikalujen valtakuntaan. Hän toivoi joululahjaksi polkupyörää.

Viereisellä sivulla yläkuvassa tyttöjä nukkien maassa. Pikku Zsuzsi Farkasvölgyi on valinnut itselleen kauniin tummatukkaisen puhuvan nuken. *Alakuvassa* lapset ovat saapuneet tavaratalon joulupukin puheille. Zsuzsin oli tosin tunnustettava, että hän oli joskus ollut tottelematon äidille, mutta kun hän innokkaasti lupasi tästälähin olla kiltti, merkitsi pukki hänen toivomuksensa suureen kirjaansa.

Tällä sivulla alinna: Joulupukki ilmoittaa lasten salaiset toivomukset kirjeellisesti lasten vanhemmille. Kuvassa pukki jättämässä kirjettä tavaratalon postitoimistoon, jota nuoret pioneerivirkailijat hoitavat.

Luovien taiteilijain kodit

Sárospatakin linna on nykyään museona ja taiteilijakotina.

Vapautetussa Unkarissa avautuivat koko kansalle ja siten myös taiteilijoille kokonaan uudet mahdollisuudet luovan työn harjoittamiseen. Joka päivä tarjoutuu maalareille, kirjailijoille ja kuvanveistäjille tuhansia uusia aiheita. Mutta Unkarin valtio ei ainoastaan tarjoa taiteilijoille tehtäviä, vaan myös turvaa taiteilijoille hyvät elämänolosuhteet ja työskentelymahdollisuudet. Viisivuotissuunnitelmien aikaansaannokset takaavat taiteilijoille aivan ehtymättömät työskentely- ja kehitysmahdollisuudet. Huomattava tapahtuma taiteilijoita kohtaan osoitetun huolenpidon alalla oli Unkarin Kansantasavallan Taiderahaston perustaminen. Tämä elin toimii Unkarin kuvataiteilijain liiton ja taideteollisuusliiton kanssa läheisessä yhteistyössä ja sen tehtävänä on huolehtia siitä, että taiteilijoilla on mahdollisuus rauhassa syventyä taiteelliseen luomistyöhönsä, ja tukea taiteilijoiden jatkuvaa kehitystä.

Rahasto järjestää taiteilijoille käyntejä tehtaisiin, kaivoksiin, tuotanto-osuuskuntiin, kaikkialle, missä he voivat saada kosketuksen nykyhetken sykkivään, kehitystä eteenpäin vievään elämään ja siten syventää omaa työtään. Vähäisimmäksi ei suinkaan ole arvioitava työtä, mitä rahasto tekee taiteilijain aineellisten vaikeuksien poistamiseksi suorittamalla ennakkomaksuja luovasta työstä, jakamalla stipendejä, ostamalla teoksia ja hankkimalla taiteilijoille työtarpeita. Rahasto huolehtii myös taiteilijain sosiaalivakuutuksesta ja virkistymistarpeista.

Rahasto pitää yllä yhteisateliereja, taiteilijasiirtoloita ja taiteilijain käyttöön tarkoitettuja koteja luovaa työtä varten. Kuvataiteilijat voivat käydä yhteisateliereissa, joissa heitä varten on erilaisia malleja.

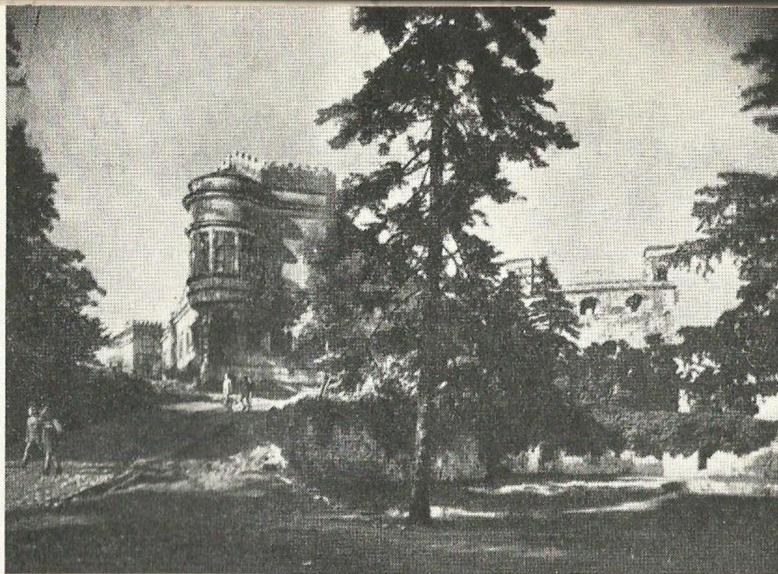
Taiteilijasiirtoloissa taiteilijoilla ja taideopiskelijoilla on mahdollisuus viettää kesä tai vaikkapa kokonainen vuosikin jonkin määrätyn tehtävän parissa.

Miskolcin ja Szolnokin taiteilijasiirtolat, joilla on takanaan jo pitkä toimintakausi, merkitsevät Unkarin taiteilijoille paljon ja niiden toiminta on jo muodostunut perinteelliseksi.

Luovaa työtä tekeville perustetut kodit ovat asettaneet päämääräkseen turvata jokapäiväisestä ympäristöstään irroittau-

Lämpimänä kesäpäivänä otettu kuva Szigligetin kirjailijakodista.

Sárospatakin taiteilijakoti. Alakuvassa eräs linnan musiikkisaleista.

tuneelle taiteilijalle mahdollisuuden viimeistellä ja syventää jo aloitettua teosta ja uppoutua kaikessa rauhassa taiteellisten ongelmien selvittelyyn. Seurustelu kodin toisten asukkaiden kanssa on omiaan laajentamaan taiteilijan näkemystä ja kartuttamaan hänen tietojaan.

Ensimmäinen luovan työn tekijöille tarkoitettu koti avattiin vuonna 1949 historiallisesti huomattavassa Sárospatakin linnassa. Sárospatak on tullut Unkarin kansalle läheiseksi ja rakkaaksi ei ainoastaan kauniin sijaintipaikkansa takia ja sen vuoksi, että se on vuosisatoja ollut tärkeä talous- ja kulttuurielämän keskus, vaan ennen kaikkea sen vuoksi, että Sárospatak oli vuosien 1703—11-vapaustaistelujen aikana Ferens Rákóczin, vapautta rakastavan Unkarin kansan suurimman sankarin oleskelupaikkana.

Vuosisataisessa puistossa Bodrog-joen rannalla kohoavat Rákóczin linnan rakennusrivit. Osa linnasta on museona, osa taiteilijakotina. Lórántffy-siivessä on rivi huoneita, joita voisi oikeastaan kutsua saleiksi. Niiden ikkunoista avautuu näköala Bodrog-joen mutkaisille rannoille, joiden takaa häämöttävät joen toisella puolen sijaitsevan kaupunginosan, Kispatakin katot, ja toisaalta laajoille vainioille ja Sátorvuorille.

Rakennuksen nykyaikaisessa osassa on suuria valoisia saleja, joiden ikkunat ovat linnan puistoon päin. Nämä huoneet on tarkoitettu maalareille, jotka tarvitsevat suuria tiloja sommitelmiaan varten.

Erääseen huoneeseen on järjestetty kirjasto, joka jatkuvasti kasvaa ja josta taiteilijat saavat opikseen ja virkistykseen lainata monipuolista taidehistoriallista kirjallisuutta, erikoistutkimuksia jne. Lähes satatuhatta nidettä käsittävä kuuluisan Sárospatakin lukion kirjasto on myös kin taiteilijoiden käytettävissä.

Kodin järjestys on sekin omiaan edistämään taiteilijoiden luovaa työskentelyä. Linnan tyylin mukaisten huonekalujen lisäksi on saleihin ja työhuoneisiin tuotu nykyaikaisia työtähelpottavia apuvälineitä kuten maalaustelineitä, piirustuspöytiä, muovaustelineitä ja kuvanveistäjien työpöytiä. Ensimmäinen ateria tarjotaan varhaisesta aamusta lähtien usean tunnin ajan, jolloin asukkaat voivat nauttia sen itselleen sopivimmalla ajalla. Vain päivällinen ja illallinen ovat kiinteitä yhteisiä aterioita. Kokemus on osoittanut, että taiteilijat mielellään iltaisin keskustelevat ja väittelevät keskenään syvennyttyään päivisin omiin erikoisongelmiinsa. Tällaisten keskustelujen aikana eri alojen taiteilijat, säveltäjät, maalarit, kirjailijat ja kuvanveistäjät solmivat keskenään ystävyyssuhteita, joilla on suuri merkitys kunkin taiteilijan omalle kehityk-

selle. Tutustuminen toisen taiteenalan probleemeihin laajentaa taiteilijan näköpiiriä ja yhteisissä keskusteluissa saattavat useat käytännölliset kysymykset saada selvityksensä. Nuorten taiteilijain on mielenkiintoista kuunnella vanhempia kolleegojaan, joiden kokemuksista he saavat arvokasta apua omalle työlleen. Nuoret tulevat myös verranneeksi omaa valoisaan ja turvattuun tulevaisuuteen tähtäävää elämäänsä vanhan polven nuoruuteen, jolloin oli taisteltava monenlaisia vaikeuksia ja huolia vastaan.

Sárospatakin taiteilijakodissa pidetään usein konsertteja, joissa kodin muusikkovieraat ilahduttavat taiteellaan paitsi toisia taiteilijatovereitaan myös kaupungista tulleita vieraita.

Kaikki Sárospatakiin saapuvat taiteilijat, olivatpa heidän työsuunnitelmansa millaisia tahansa, ihastuvat heti ensi hetkestä lähtien seudun ihanaan luontoon. He löytävät pian ympäristöstä sellaisia kauneusarvoja, jotka herättävät luovan innoituksen tai tarjoutuvat aiheiksi. Juuri Sárospatakissa on taiteellista mielikuvitusta kiehtovaa luonnonkauneutta yllin kyllin. Itse linna, jonka rakennustavassa näkyy useiden arkitehtoonisten kausien jälkiä, tarjoaa monenlaisia mielenkiintoisia tutkimuskohteita, joihin kuuluvat linnan sisäkuvat, museon vanhat puvut ja aseet, historialliset kuvat ja linnanpuiston ikivanhat puut.

Täällä kohoavat Unkarin kuuluisimmat viinivuoret, aina Tokaj'iin saakka ulottuvat Hegyalja-vuoret. Viininviljelyksillä ja läheisillä metsätiloilla tehtävät työt antavat keväästä myöhäiseen syksyyn taiteilijoille kiitollista kuvattavaa. Satoa korjaavat tuotanto-osuuskunnat, puutarhaviljelys, elämä joella, Bodrogközin kuuluisa kansantaide sárospatakilaisine savenvalutöineen ja bodrogköziläisine käsitöineen sekä paikalliset kansantanssit tarjoavat ehtymättömästi aiheita, jotka samalla tekevät taiteilijalle mahdolliseksi kuvata isänmaan luontoa ja kansan luovaa työtä omin taiteellisin keinoin.

Unkarissa on myös toisentyyppisiä taiteilijakoteja, jotka on nimeenomaan tarkoitettu määrätyn taiteenalan edustajille. Dömösissä, joka on Unkarin kauneimpia seutuja, on avattu erityisesti maisemamaalareille tarkoitettu taiteilijakoti. Sieltä avautuu näköala Tonavalle.

Rakenteilla olevasta Sztálinvárosin kaupungista voi tuskin saada käsitystä, ellei ole sitä nähnyt. Szekszárdista päin tulevasta autosta saa kokonaiskäsityksen tästä suuresta teollisuuskaupungista. Kuin suihkukaivon vesipatsas kohoaa rauta- ja teräskaupunki tasangolta. Voiko taiteilijalla olla suurempaa tehtävää kuin kuvata tätä jättiläismäistä kehitystä? Tämän tehtävän vuoksi on Sztálinvárosin taiteilijakodin luonne ja

merkitys edellämainitusta poikkeava. Täällä työskentelevät taiteilijat ovat ottaneet suojelukseensa kuvataiteiden koulun ja kuvataiteilijoiden yhdistyksen. Museossa, joka perustettiin samanaikaisesti kaupungin teollisuuslaitosten kanssa, taiteilijoilla ja teollisuudessa työskentelevillä on mahdollisuus nähdä menneisyyden ja nykyisyyden välinen yhteys historiallista kehitystä kuvaavan aineiston pohjalla.

Maan eri puolilla sijaitsevat jo toimivat tai piakkoin avattavat taiteilijakodit ovat olosuhteiltaan suunnilleen edellisten kaltaisia. Komlóon perustetaan pian taiteilijakoti, joka luonteeltaan muistuttaa Sztálinvárosin taiteilijakotia. Zsennyen puistossa avattava koti taas on Dömösissä sijaitsevan kaltainen. Bajaan, vanhaan, vasta viime aikoina jälleen eloonheränneeseen kaupunkiin on perustettu taiteilijakoti entiseen raatihuoneeseen. Tässä kodissa yhdistyvät Sárospatakin ja Dömösin kotien tarjoamat työskentelymahdollisuudet vaikkakin pienemmässä mittakaavassa.

Taiteilijakodeissa on työskennellyt tähän asti yli kaksisataa kuvataiteilijaa pitemmän tai lyhyemmän ajan.

Taiteilijakodit, joita perustetaan vähitellen kaikkialle maahan, ovat asettaneet päämääräkseen koko kansan kulttuurielämän palvelemisen taiteen avulla.

UNKARIN VAATETUSTEOLLISUUS

Viime kuukausien aikana on vaatetustavaroiden hintaa Unkarissa alennettu jopa kaksikin kertaa. Uuden hallitusohjelman toteuttamisen puitteissa, ohjelman, jonka eräänä päämääränä on kansan elintason kohottaminen, alennettiin heinäkuussa noin tuhannen eri vaatetusartikkelin hintaa 15—30 % ja syyskuussa vielä useiden tuhansien vaatetustarvikkeiden hintoja laajan, yli kymmentätuhatta eri artikkelia käsittävän 5—70 % hinnanalennuksen yhteydessä.

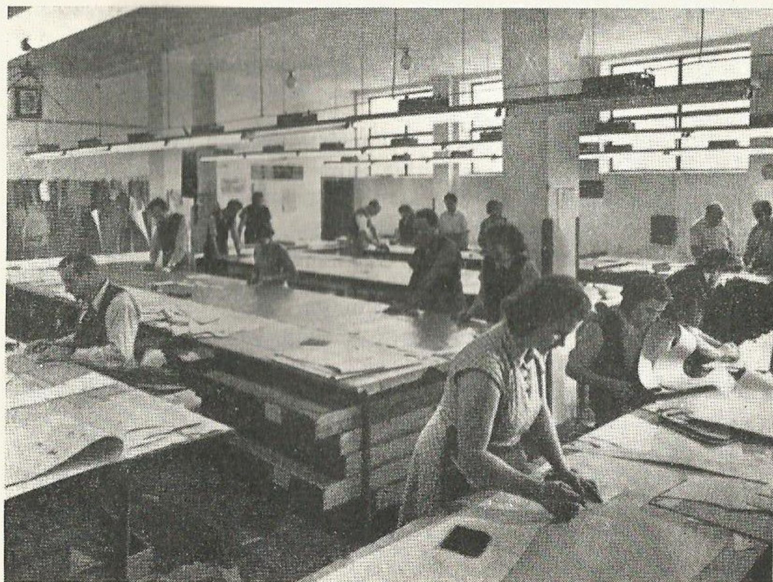
Vaatteiden hintojen alentamisen ja siitä johtuneen voimakkaasti kohonneen kysynnän tyydyttämisen on tehnyt osaltaan mahdolliseksi Unkarin vaatetusteollisuuden suunnitelmallinen kehittäminen. Kansandemokraattinen hallitus loi monivuotisen organisaatiotyön ja suurten investointien avulla nykyaikaisen koneistetun vaatetusteollisuuden, joka pystyy tyydyttämään maan oman väestön tarpeet ja toimittamaan tuotteita myös ulkomaisille kauppatuttaville.

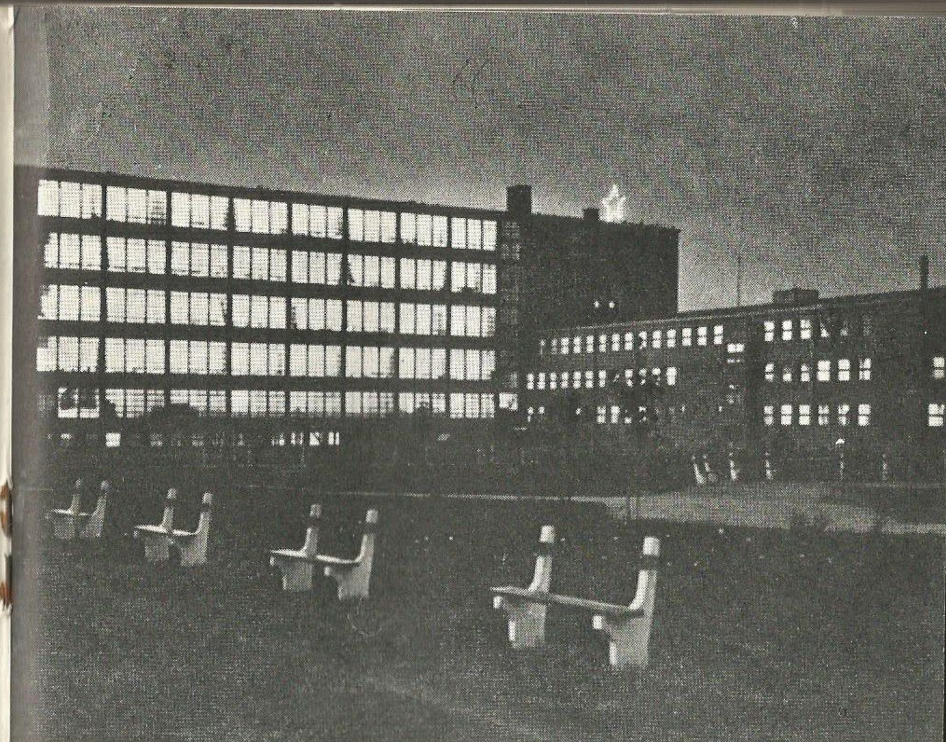
MITEN UUDET MALLIT SYNTYVÄT

Nykyaikaisen vaatetusteollisuuden pohjaa luotaessa Unkarissa perustettiin aluksi malliensuunnittelutoimisto, jossa tekstiilialan asiantuntijoista, räätäleistä ja muotitaiteilijoista kokoonpannut työryhmät laativat mallit valmistettaviin vaatteisiin. Nämä malliluonnokset annetaan sitten tehtaitten, ostajien ja kauppiaitten edustajien tarkastettaviksi ja sen jälkeen ne esitellään varsinaiselle suurelle yleisölle muotinäytöksissä, joissa katsojat voivat esittää niistä arvostelunsa. Tällä tavoin ratkaistaan, mitä malleja tehtaat ryhtyvät valmistamaan ja minkälaisesta kankaasta mikin malli tulee tehtäväksi.

Tänä vuonna ovat suunnittelutoimisto ja tehtaat asettaneet erääksi päämääräkseen mallivalikoiman laatimisen mahdollisimman monipuoliseksi. Malliensuunnittelutoimisto onkin valmistanut paljon enemmän luonnoksia kuin tähän asti, niinpä on esim. suunniteltu 65 naisten takkimallia, 40 naisten pukumallia, 60 erilaista hame- ja puseroyhdistelmää, 30 flanellipukua, 10 flanellista kotitakkia, 103 erilaista vauvan vaatekappaletta, 80 tyttöjen pukua, 50 mallia kasvuikäisiä lapsia varten, 31 poikien pukumallia, 50 lasten takkimallia ja lukuisasti

Falaegerszegerin vaatetustehtaan työsalit ovat valoisia ja ilmavia. Kuvamme on kaavojenpiirustusosastolta.

Falaegerszegerin tehdas Länsi-Unkarissa on maan huomattavin vaatetusteollisuuden keskus. Kuvassa tehtaan uudenaikainen päärakennus iltavalaistuksessa.

erilaisia miesten puku- ja takkimalleja. Pukutyyppien valmistusta helpottaa työprosessin uusi järjestely. Unkarin vaatetusteollisuudessa on otettu yhä useammalla eri osastolla käytäntöön juoksuhihnajärjestelmä, jolloin on mahdollista valmistaa samanaikaisesti useita eri malleja työn tuottavuuden silti pienentymättä.

UUSIA NYKYAIKAISIA VAATETUSTEHTAITA RAKENNETAAN

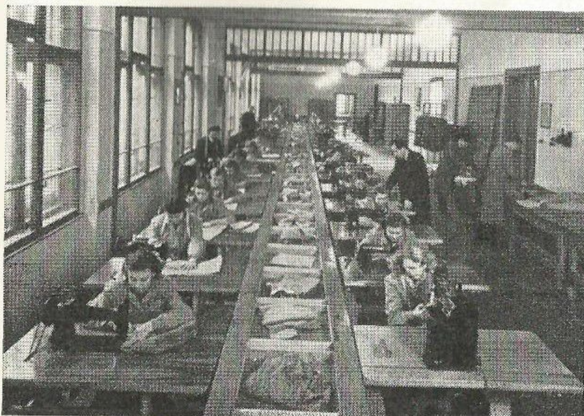
Mallien suunnittelun järjestämisen rinnalla organisoitiin myös varsinainen tuotanto suurteollisuudessa vallitsevien periaatteiden mukaisesti. Ensimmäinen askel oli vanhoissa, ahtaissa ja epämukavissa työhuoneissa toimivien pienyritysten yhdistäminen ja niiden uudelleenjärjestäminen keskikokoisiksi tai suuriksi yrityksiksi. Rakennettiin valoisia ja ilmavia tehtaita, joissa työskentelyolot ovat hyvät ja joissa työntekijöiden sosiaalisista ja kulttuuritarpeista on myös pidetty huol-

Lasten vaatteita valmistavassa tehtaassa leikataan koneellisesti lasten takkien vuorikankaita.

ta. Kapitalismin vallitessa hajoitti suurin osa vaatetusteollisuuden yrityksiä voimiaan valmistamalla mitä erilaisimpia tuotteita. Nyt on vaatetustehtaitten kesken suoritettu eräänlainen työnjako, jolloin kukin tehdas tuottaa juuri sellaisia valmisteita, joihin sen koneisto ja työntekijöiden ammattitaito parhaiten soveltuu. Vanhojen yritysten yhdistämisestä muodostuneiden tehtaiden lisäksi on perustettu useita uusia tehtaita. Niistä suurin on Falaegerszegerin vaatetustehdas Länsi-Unkarissa, joka on samalla koko maan huomattavin vaatetustehdas.

Vaatetusteollisuuden työn tuottavuus on huomattavasti noussut tehtaiden laajan koneistamisen ansiosta. Ulkomaillakin tunnetun unkarilaisen Csepel-merkkisen ompelukoneen rinnalla käytetään tehtaissa tuhansittain neuvostoliittolaisia, puolalaisia, tshekkoslova-

Liukuhihna eräässä vaatetusosuuskunnassa.

kialaisia ja saksalaisia vaatetusteollisuuden koneita. Koneistaminen ei luonnollisestikaan voi ulottua kaikkiin työvaiheisiin, vaan tuotteiden kestävyyden ja hyvän laadun säilyttämiseksi on monet työt suoritettava käsin.

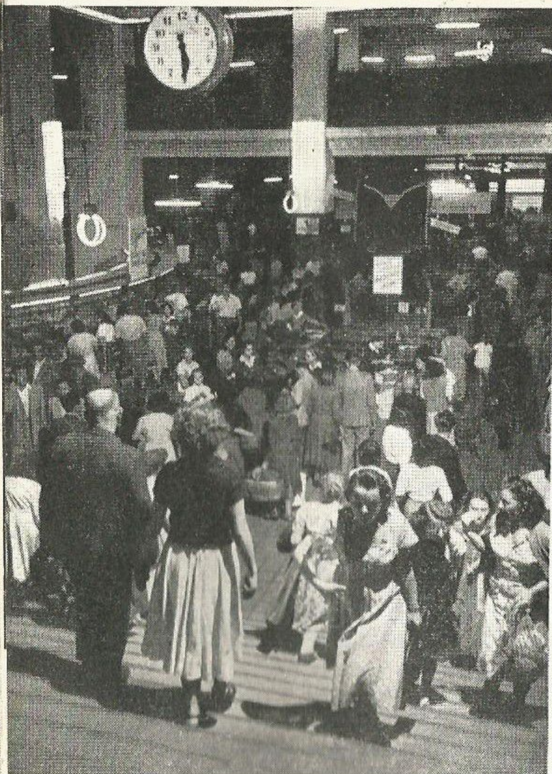
Eräs vaatetusteollisuuden tärkeimmistä päämääristä on tuotteiden laadun jatkuva parantaminen. Tehtaiden työtätekevät ovat tässä tarkoituksessa järjestäneet kilpailuja virheiden poistamiseksi ja tuotteiden kestävyyden lisäämiseksi pyrkien mahdollisimman kauniiseen ja huoliteltuun työn suoritukseen. Kaikkialla Unkarin kansantalouden aloilla käynnissä oleva ns. "Zsédelyliike" sai alkunsa juuri vaatetusteollisuuden piiristä, jossa useat tehdasosastot ja kokonaiset yritykset tekivät sitoumuksia tuotteidensa laadun parantamisesta. Budapestin miesten pukutehtaan työväki teki sopimuksen kotimaisen kampalankakehräämön kanssa jälkimmäisen luvatessa valmistaa pukutehtaalle ainoastaan ensiluokkaista raaka-ainetta. Pukutehdas puolestaan antoi kaupalle vakuutuksen, että se tuottaa vain parhaimmanlaatuisia pukimia.

UUSIEN AMMATTITYÖLÄISTEN KOULUTTAMINEN

Unkarin vaatetusteollisuuden kehitystä hidasti vielä pitkän aikaa maan vapautuksen jälkeen ammattitaitoisen työvoiman puute. Pienteollisuuden työläiset ja ns. "kotityöläiset" eivät aikaisempina aikoina voineet kehittää ammattitaitoaan ja kapitalististen yritysten johtajat olivat enemmän kauppamiehiä kuin vaatetusteollisuuden asiantuntijoita. Uudenaikaisen koneistetun vaatetusteollisuuden luominen Unkarissa vaati sen vuoksi perusteellista uuden ammattikunnan kouluttamista. Tämä kouluttaminen aloitettiin työläisille järjestetyillä iltakursseilla. Niillä perehdytettiin työläisiä vaatetusteollisuuden eri aloille ja verrattain lyhyessä ajassa saattoi kurssilainen suorittaa oman rajoitetun alansa mestarintutkinnon. Ammattityöläiset voivat sitten opiskella edelleen jatkokursseilla, joilla he perehtyvät vaatetusteollisuuteen laajemmin samalla, kun he käytännöllisen harjoittelun avulla täydentävät oman erikoisalansa tuntemusta. Vielä laajemmat opiskelumahdollisuudet avautuvat työläisille tehtaiden iltakouluissa, joissa valmistaudutaan työnjohtajiksi, ja tekstiiliteollisuuden teknillisen opiston iltakursseilla. Opiskelu viimemainitulla kurssilla kestää neljä vuotta ja sen suorittaneet saavat teknikon todistuksen.

Taideteollisuusakatemia järjestää ammattikursseja tekstiiliteollisuuden palvelukseen astuville muotipiirtäjille. Teknilliseen korkeakouluun on äskettäin perustettu oppituoli vaatetusteollisuuden johtoon tarvittavan ammattiväen, insinöörien kouluttamiseksi Unkarin kehittyvän ja kukoistavan vaatetusteollisuuden palvelukseen.

TAVARATALOSSA

Vasemmalla: "Budapestin suurtavaratalon" sisäänkäyntihalli. Talon lähistölle rakennetaan parhaillaan maanalaisen rautatien asemaa. Syyskuun hinnanalennusten johdosta kassavaihto kohosi 30—32 % ja ostettujen tavaroiden määrä 40 %. Syyskuun vilkkaimpina aikoina talossa kävi 18.000—19.000 asiakasta päivittäin.

Alla: Kuva tavaratalon laajalta neuletavaroiden osastolta. Tavaratalo hankkii tuotteita paitsi tehtaista myös pienteollisuusosuuskunnista, joilla usein on kiinteä sopimus tavaratalon kanssa.

Oikealla: Eräs talonpoikaisnainen Budapestin lähistöltä on saapunut valitsemaan mattoa. Mattojen ja kodinsisustustavaroiden hinnat laskivat 30—35 %. Tavaratalossa myytiin syyskuussa hinnanalennuksen jälkeen kolme kertaa enemmän mattoja ja kaksi kertaa enemmän huonekaluja kuin elokuussa.

Alla: Tavaratalon ammattitaitoiset muotipiirtäjät palvelevat tekstiiliosaston asiakkaita suunnitellen heille ilmaiseksi malleja. Muotipiirtäjä ottaa kussakin luonnoksessa huomioon asiakkaan toivomukset ja persoonallisuuden.

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

Henkilökunta saa tavaratalon ruokasalissa runsaan ja maukkaan aterian kahdella forintilla, mikä vastaa kahden bussilipun hintaa. Kuvassa nurkkaus ruokasalista.

Vasemmalla: Eräs myyjättäristä, rouva Béres viemässä lastaan tavaratalon henkilökunnan lasten päiväkotiin. Työajan päätyttyä hän jälleen noutaa tytön kotiin. Tavaratalo ylläpitää päiväkotia sosiaalirahastonsa avulla. — Leánafalussa, Tonavan rannalla sijaitsee tavaratalon virkistyskoti, missä henkilökuntaan kuuluvat saavat viettää kaksi viikkoa lomastaan valtion maksaessa 80 % kustannuksista.

Unkarin paprikasato

Melkein jokaisella kansalla on oma leikkisä satuhahmonsa, joka usein on saanut nimensä maan kansallisruoan mukaan. Venäläisillä on "Kapustnikinsa", englantilaisilla "Jack Puddinginsa", saksalaisilla "Suppenkasparinsa" ja unkarilaisilla "Paprika Jancsinsa". Ja unkarilaiset todella rakastavat paprikaansa! Maukkaista ruokalajeistaan kuuluisa unkarilainen keittiö saa kiittää juuri paprikaa maineestaan eikä useita unkarilaisia erikoisruokia voi ilman paprikaa valmistaakaan.

Ennen kun kerromme paprikan käytöstä, on meidän hiukan puhuttava paprikasta itsestään. Vaikka unkarilainen paprika on ulkomailla suuresti suosittu mauste, ei useimmissa maissa tiedetä, että on olemassa kaksi eri paprikalaatua, vihreä paprika ja maustepaprika. Kaikkialla Unkarissa kasvava vihreä paprikapalko on tuoreena tai eri tavoin valmistettuna suosittu ruokalaji. Siitä teh-

dään letškoa, ruokalajia, johon käytetään tomaatteja ja paprikaa, täytettyjä paprikoita ja monia muita maukkaita ruokia. Ulkomailla tunnetaan melkein yksinomaan Unkarin punainen maustepaprika. Euroopassa on tuskin maata, jossa perheenäidit eivät käyttäisi unkarilaista paprikaa ruokiensa mausteeksi ja väriksi. Unkarilainen paprika on löytänyt tiensä takaisin kaukaiseen merentakaiseen kotimaahansakin. Paprika on nimittäin kotoisin Etelä-Amerikan pohjoisosasta Brasilian Antilleilta, josta se kuudennellatoista vuosisadalla tuli Unkariin maata silloin hallitsevien turkkilaisten välityksellä. Unkarilaiset viljelivät tätä tropiikin kasvia, joka mukautui myös heidän maansa ilmastoon, aluksi koristekasvina. Myöhemmin he mieltyivät myös paprikan makuun varsinkin havaitessaan, että sen kirpeyttä voitiin kasvia jalostamalla ja risteyttämällä lieventää. Noin kaksisataa vuotta sitten alettiin maustepaprikaa järjestelmällisesti viljellä Rözken kylässä lähellä Szegedin kaupunkia Etelä-Unkarissa. Yhdeksännentoista vuosisadan viimeisinä kymmeninä saatiin tieteellisten tutkimusten ja käytännöllisten kokemusten kautta selville, että alue Szegedin ja Kalocsan välillä Unkarin alangon eteläisellä reunalla sopi maaperänsä ja ilmastonsa puolesta paprikaviljelykseen paremmin kuin mikään muu alue maailmassa. Näiden kaupunkien ympäristön kumpuileva maasto vangitsee auringonsäteet erityisen tehokkaasti. Täällä viljeltävän, laadultaan erinomaisen paprikan kypsyminen vaatii noin 2.900 Celsius-asteen yhteislämmön. Näillä seuduilla ehtii toukokuussa istutettu paprika saada tarpeellisen lämpömäärän lokakuussa tapahtuvaan korjuuseen mennessä. Szegedin alueen paprika on kasvitieteellisesti erotettu muista paprikalaaduista ja tieteellinen nimi on ”Capsicum anuum” eli ”Longum Szegedense”. Laadun säilyttämiseksi korkeana saadaan maustepaprikaa viljellä vain Szegedin ja Kalocsan alueilla ja valtio valvoo oikeiden tuotantomenetelmien noudattamista.

Mikä on sitten unkarilaisen maustepaprikan ”salaisuus”? Se piilee sen kaikista muista maustekasveista poikkeavissa ominaisuuksissa: sen hyvässä maussa, hienossa ja miellyttävässä aromissa ja kauniissa värissä. Paprikan hyvä mausteenmaku johtuu sen sisäosiin kerääntyneestä capsaicin-nimisestä aineesta. Paprika on todellinen vitamiinivarasto. Se sisältää enemmän C-vitamiinia kuin sitruuna ja sen A-vitamiini on paljon tehokkaampaa kuin esim. porkkanan. Näiden vitamiinien lisäksi paprikassa on runsaasti B-vitamiinia ja P-vitamii-

Paprikasatoa korjataan.

nia eli citriniä. Öljypitoisuutensa vuoksi paprika värjää helposti ruokalajit ja sen vuoksi perheenemännät siitä niin pitävätkin.

Jauheena kaupassa oleva maustepaprika valmistetaan hyvin mielenkiintoisella tavalla. Elokuun lopulla ja syyskuun alussa paprika alkaa punertua ja kypsyä ja silloin ryhdytään sadonkorjuuseen, joka varsinkin aurinkoisten syyssäiden jatkuessa kestää usein lokakuun loppupuolelle asti aina pakkasen tuloon. Alimpien oksien paprikahedelmät eivät nimittäin kypsy samanaikaisesti ylimpien kanssa ja samasta kasvista on korjattava satoa kaksi, kolme jopa neljäkin eri kertaa. Koska paprika on hitaasti valmistuvaa, jätetään se korjuun jälkeen vielä ulos kypsymään, jolloin hedelmät pujotetaan pitkiin nauhoihin. Paprikankorjuun aikana koristavat Szegedin ja Kalocsan ympäristön kyliä purppuranpunaiset köynnökset. Talojen seinät ja korkeat puutarha-aidat helottavat paprikarunsauden peittäminä.

Paprikan jauhaminen on tärkeä ja monimutkainen toimitus. Kun paprika on lopullisesti kypsynyt, siitä erotetaan paprikamyllyssä

kuori ja sisus erilleen ja molemmat osat kuivataan. Puhdistuksen ja lajittelun jälkeen se joutuu myllyyn, jossa se jauhetaan hienoksi. Maustepaprikan laatu- ja kirpeyserot johtuvat siitä, missä suhteessa hedelmän eri osia sekoitetaan toisiinsa.

Paprikan viljelys, samoinkuin sen sekoittaminen ja jauhaminen tapahtuvat ammattimiesten neuvojen mukaisesti ja heidän tarkan valvontansa alaisena.

Valtion paprikanviljelystilat tekevät vuosittain sopimuksia yksityisten viljelijöiden kanssa, toimittavat heille valikoitua kylvösiementä, suorittavat etumaksuja sadosta ja välittävät heille asiantuntijain käytännöllistä apua paprikatuotannon kehittämiseksi yhä ajanmukaisemmaksi. Viljelijöille taataan myös heidän satonsa menekki ja se, että mitä parempi tuotteen laatu on, sitä suurempi on siitä maksettava hinta.

Viime syksynä saatiin runsas paprikasato. Asiantuntijoiden arvion mukaan on keskimääräinen tuotto noin 5.000 kg hehtaarilta.

Sadonkorjuun aika oli iloinen. Poimijat eivät väsyneet lauluun ja nauruun ja kaikkein vähiten he olivat väsyneitä sadonkorjuun loputtua laskiessaan, mitä kaikkea he voivat ostaa paprikasta saamillaan rahoilla.

UNKARISSA ON LASKETTU LIIKKEELLE POSTIMERKKISARJA, JOSSA KUVA-AIHEINA ON UNKARIN SÄVELTÄJIÄ

Unkarissa laskettiin joulukuun 5 p:nä liikkeelle seitsemän eriarvoista postimerkkiä, joissa kuva-aiheina on seitsemän unkarilaista säveltäjää. Postimerkit ovat 30:n, 40:n, 60:n, 70:n ja 80:n fillerin sekä 1:n ja 2:n forintin merkkejä.

Postimerkit on painettu tähdenmuotoisella vesileimalla varustetulle paperille kaksivärisellä rasterisyväpainatuksella. Merkin kuva-ala on 22 × 33 mm ja koko merkki on 26 × 37 mm:n suuruinen.

Postimerkin pohjaväritys ja säveltäjän muotokuva on painettu samalla värillä, kun taas muotokuvan vieressä oleva kuva on erivärinen.

Postimerkkien yhteisenä pohjapiirroksena on kulmistaan pyöristetty neliö, jonka oikeassa reunassa on säveltäjän kuva. Vasemmalla nelikulmion reunan yläpuolella on teksti "Magyar Posta", Unkarin Posti, oikealla puolella on postimerkin arvo ja reunaviivan alapuolella on vasemmalla säveltäjän nimi ja oikealla hänen syntymä- ja kuolinvuotensa. Teksti "Légiposta", Ilmaposti on sijoitettu pään takana olevaan vaaleampaan taustaan ja kuvan esittämän oopperakohtauksen nimi on itse kuva-alueessa.

30 fillerin merkissä on kuvattuna säveltäjä János Bihari ja kohtaus "Verbunkos"-tanssista. Värit: harmaansininen ja ruskea.

40 fillerin merkki esittää Ferenc Erkeliä ja kohtausta hänen "Bánk Bán"-oopperastaan. Värit: oranssi ja ruskea.

60 fillerin merkissä on Ferenc Lisztin kuva ja kuva taiteilijasta pianon ääressä. Värit: vihreä ja ruskea.

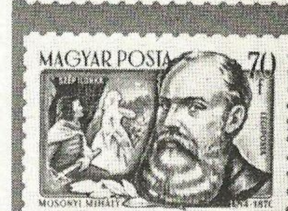
70 fillerin merkkiin on kuvattu Mihály Mosonyi ja kohtaus oopperasta "Kaunis Ilonka". Värit: punainen ja ruskea.

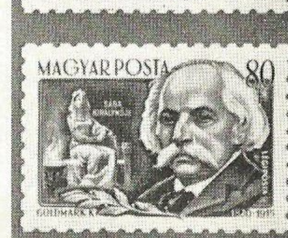
80 fillerin merkissä on kuva Karl Goldmarkista ja kohtaus hänen oopperastaan "Saaban kuningatar". Värit: sininen ja ruskea.

1 forintin merkissä on Béla Bartókin kuva ja kohtaus baletista "Puinen prinssi". Värit: keltaruskea ja ruskea.

2 forintin merkki esittää Zoltán Kodálya ja kohtausta oopperasta "Háry János". Merkin värit ovat violetti ja ruskea.

Lausuntoja ja huomioita suuresta ottelusta

Unkarin urheiluohjaajat ja jalkapalloilijat tervehtivät Lontoon suuren ottelun tulosta tyytyväisyydellä ja ilolla.

Ruumiillisen kulttuurin ja urheilun keskuskomitean puheenjohtaja, Unkarin joukkueen johtaja Gustáv Sebes lausui:

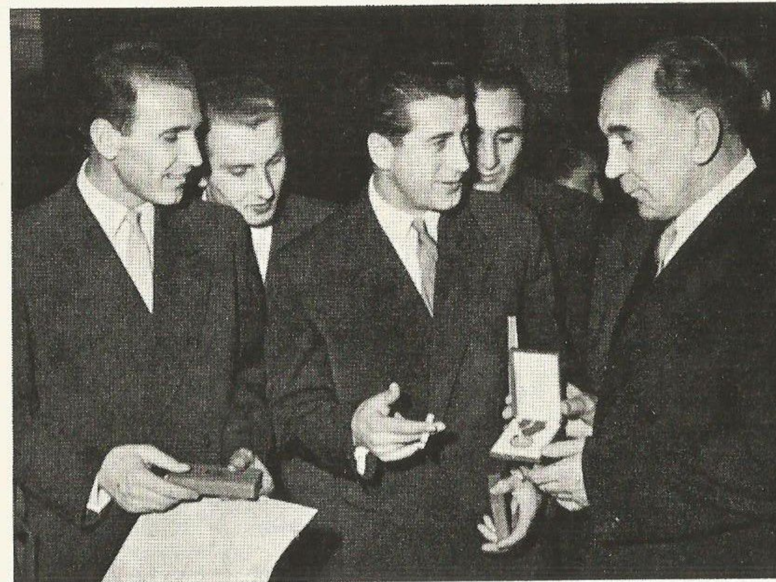
"Unkarin joukkue oli suurenmoinen; pojat ylittivät itsensä. Heidän pelissään oli rohkeutta, hyökkäyshenkeä, ripeyttä ja hyvä annos harkintaa. Joukkueemme noudatti täsmällisesti niitä taktillisia ohjeita, jotka annoimme sille ennen ottelua. Erityisesti meitä ilahduttaa se, että ottelu suoritettiin niin kauniissa ystävyyden hengessä; jalkapalloilua ymmärtävän englantilaisen yleisön antama tunnustus ja kiitos on tuottanut meille kaikille suurta tyydytystä. Englannin joukkueen jäsenet ovat mainioita jalkapalloilijoita, ja meillä tulee olemaan Budapestissa toukokuussa luja ottelu heitä vastaan. Haluamme nyt tehdä kaikkemme voidaksemme Budapestissa aidolla unkarilaisella vieraanvaraisuudella palkita Lontoossa saamamme vastaanoton."

Unkarin valiomiehistön valmentaja Gyula Mándi lausui:

"Palaamme Lontoosta tuoden mukanamme paljon hyödyllistä oppia ja kokemusta. Paluumme jälkeen ryhdymme heti laatimaan suunnitelmia maailmanmestaruuskilpailuihin valmentautumiseksi. Havaitsimme Lontoon ottelussa, että Unkarin joukkueella on vielä runsaasti opittavaa. Englantilaisissa kohtasimme suurenmoisia jalkapalloilijoita, todellisia urheilutovereita."

Unkarin joukkueen jäsenet ovat ottelun jälkeen perusteellisesti pohtineet kaikkia sen vaiheita. Jószef Bozsik, eräs ottelun maineikkaimpia pelaajia, totesi:

"Englannin joukkueen muodostivat taidossa korkealle tasolle kehittyneet pelaajat, mutta onnistuimme tahdonvoimamme, intomme ja nopeutemme ansiosta saavuttamaan yliotteen ja pitämään sen hallussamme. Tietenkin oli vaikeita hetkiä, jolloin englantilaiset kovasti ahdistivat maaliamme, mutta silloin tempasimme aloitteen haltuumme ja estimme heitä johtamasta hyökkäystään läpimurtoon. Mielestäni heidän pelinsä ei ole kyllin vaihtelevaa. Useimmiten tiesimme, mihin he tulisivat syöttämään pallon ja siksi meidän onnistui melkein aina vähin liikkein torjua heidän suunnitelmansa."

Unkarin kansantasavallan ministerineuvosto jakoi voittoisalle maaottelujoukkueelle korkeita kunniamerkkejä. Kuvassa (vasemmalta) Nándor Hidegkuti, Mihály Lantos, Jozsef Bozsik ja Gellér sekä joukkueen johtaja Gusztáv Sebes kunniamerkkien jakotilaisuudessa.

Unkarin joukkueen kapteeni Ferenc Puskás lausui seuraavaa:

"Se oli suuri, sangen suuri ottelu. Unkarin jalkapallomaajoukkue ei ole vielä koskaan ennen pelannut niin hyvin. Hyökkääjiemme toiminta, tuo liikkuva hyökkäyspeli, joka rakentuu salamannopeille paikanvaihdoksille, ryhmityksen muutoksille, on nykyaikainen, jopa tulevaisuudenkin pelitapa. Meidän tulee asettaa koko luottamuksemme tuon tyylin edelleen kehittämisen varaan. En usko joukossamme olevan ainoatakaan pelaajaa, joka ei tietäisi, mitä meidän on tulevissa kansainvälisissä otteluissamme puolustettava."

Kansainvälinen lehdistö käsitteli Unkarin joukkueen voittoa laa-

joissa artikkeleissa ja reportaašeissa. Kaikki Englannin lehdet kirjoittivat tapahtumasta korkeinta tunnustusta antavaan sävyyn. The Times lausui muun muassa: "Unkarilaiset ovat pelillään osoittaneet tien, joka johtaa täydellisyyteen." Daily Telegraph huomauttaa, että unkarilaiset saavuttivat voittonsa suurenmoisen pallonkäsittelytaitonsa ansiosta: "Unkarin joukkue pelasi paljon paremmin kuin Mannermaan joukkue, joka äskettäin vieraili Lontoossa. Tuloksena olisivat helposti voineet olla meille kaksi kertaa suuremmat tappionumerot." Daily Mirrorin mielestä unkarilaiset olivat "päätä huimaavan nopeita velhoja". Daily Heraldissa kirjoitti nimekäs asiantuntija Clifford Webb, että "Puskásin loistava palloilutaito oli lumoavan tehokasta".

Maailman kaikilla puolilla antoivat sanomalehdet unkarilaisten pelille jakamatonta kiitosta. Pravda korosti, että Unkarin joukkue oli tuossa mielenkiintoisessa kansainvälisessä ottelussa englantilaisia vastaan ollut ylivoimaisesti parempi. Moskovalainen Sovjetski Sport lausui: "Unkarilaiset ovat vakuuttavalla voitollaan piirtäneet maansa urheilun historiaan uuden maineikkaan sivun."

Tšekkoslovakialainen lehti Rudé Právo kirjoitti: "Suuren menestyksen salaisuus piilee Unkarin joukkueen lujassa yhtenäisyydessä ja siinä todella mestarillisessa taktiikassa, aidossa innossa, moraalissa ja voitontahdossa, mikä on tunnusomaista sosialistista rakennustyötä suorittavien maiden urheilijoille." Bukarestissa ilmestyvän Sportul Popularin artikkelissa sanotaan: "Yhdeksänkymmentä vuotta vanha myytti luhistui yhdeksässäkymmenessä minuutissa." Ruotsalainen Dagens Nyheter totesi, että Unkarin joukkue oli pelannut loistavasti ja että sillä on parhaat mahdollisuudet tulevissa maailmanmestaruuskilpailuissa.

Myös itävaltalaiset lehdet omistivat Unkari—Englanti-ottelulle suurta huomiota. Österreichische Zeitung otsikoi artikkelinsa: "Opettajat olivat enimmäkseen oppilaita..." Berliner Tribune kirjoitti: "Unkarin jalkapalloilijat ovat lopullisesti osoittaneet olevansa maailman parhaat..."

Roomasta saapuneet tiedot kertovat, että Unkarin joukkueen vakuuttava voitto ja sen tekemien maalien lukuisuus ovat herättäneet Italiassa valtavaa huomiota. Seuraavat lyhyet lainaukset eri lehdistä puhuvat siitä selvää kieltä. Sanoilla "unkarilaiset ovat jalkapalloilun kuninkaita", aloitti l'Unitá-lehden kirjeenvaihtaja Martin katsauksensa. Kuuluisa italialainen urheiluasiantuntija Vittorio Pozzo kirjoitti torinolaiseen La Stampaan laatimassaan, varauksetonta ihailua henkivässä artikkelissa: "Kaikkien tämän suurenmoisen pelin, jalkapalloilun ihailijain mutta myös kaikkien muiden urheilun ystävien, on syytä muistaa marraskuun 25. päivä vuonna 1953. Tuona päivänä sattui käänteentekevä tapaus jalkapalloilun historiassa. Jalkapalloilun luojat ja mestarit, englantilaiset, kärsivät tuona päivänä tappion otellessaan eräitä oppilaitaan vastaan, jotka ovat jo nousseet jalkapalloilun korkeimmalle tasolle." Gazzetta del Popolon mielestä "parempaa jalkapalloilua ei vielä milloinkaan aikaisemmin ole esitetty, ja on myös vaikea kuvitella, että voitaisiin joskus tulevaisuudessakaan nähdä menestyksellisempiä ja loistavampia pelisuorituksia". Il Giornale d'Italia otsikoi Lontoon ottelua koskevan uutisensa sanoin: "Wembleyssä pelattiin maailman kaunein ottelu". Selostuksessa sanotaan: "Unkarin jalkapalloilu on kehittynyt sellaiselle tasolle, että sen on onnistunut nousta koko maailman palloilun huipulle. Se on nykyisin korkeimman luokan jalkapalloilua, jota parempaa ei vielä ehkä milloinkaan ole esitetty."

Maailman lehdistö on julkaissut lukuisia jalkapalloilun asiantuntijain lausuntoja. Kuuluisa Englannin maajoukkueen oikea laitahyökkääjä Matthews lausui: "Niin oivallista hyökkääjäketjua en ole nähnyt koskaan aikaisemmin. Sen teknillinen taituruus oli kerta kaikkiaan ylivoimainen." Jean Prouff, Ranskan jalkapalloilun lupaavimpia tulokkaita antoi seuraavan lausunnon: "Tämän maaottelun takia kannatti matkustaa Kanaalin yli. Opin unkarilaisilta pelaajilta paljon uutta, mikä varmaan tulee olemaan hyödyksi pyrkiessäni kehittämään taitojani entistä korkeammalle tasolle."

Kannattaa vielä lopuksi kiinnittää huomiota niihin sanoihin, jotka Englannin jalkapalloliiton pääsihteeri Stanley Rous lausui budapestiläiselle Népsport-lehdelle myöntämässään haastattelussa:

"Ottelu oli meille erittäin opettavainen, mutta meidän tulee myös osata käyttää saamamme opetukset hyväksemme. Entisen opettajan ei tarvitse hävetä ottaa oppia oppilailtaan. Unkarilaiset ovat tuoneet jalkapalloiluun uusia aineksia ja siten merkittävällä tavalla edistäneet tämän urheilulajin kehitystä. Heidän puolustuksellaan on vielä meiltä opittavaa, mutta hyökkääjistönsä pelin he ovat kehittäneet uusia uria aukovalle linjalle. Alituinen liike, nopeat paikanvaihdokset asettivat englantilaisille puolustajille ylivoimaisen tehtävän. Toivon, että me voisimme ensi toukokuussa tarjota Budapestissä unkarilaisille tasaväkisemmän vastuksen..."

Ottelun jälkikaikuja Unkarissa

Unkarin joukkue sai eväikseen Lontoon matkalle maanmiehiltään runsaasti luottamuksen ja ystävyyden osoituksia. Unkarin työtätekevät lähettivät joukkueelle sadoittain onnentoivotus- ja rohkaisusähkeitä. Joukkue oli todellinen "koko kansan valiomiehistö".

Maaottelupäivänä odotti koko maa mitä suurimmalla mielenkiinnolla ja jännityksellä uutisia Lontoosta. "Szabad Ifjúság"-lehti kuvasi tuota odotusta otsikolla "Jännityksen tunteja Budapestissä" varustetussa reportaašissa mm. seuraavasti:

"Liikkuipa keskiviikkona Budapestissä missä tahansa, kadulla, raitiotiellä tai linjurissa, kaikkialla kuuli puhuttavan kuukauden suurimmasta urheilutapahtumasta, Englanti—Unkari-maaottelusta.

Yleisradiossa soi puhelin melkein lakkaamatta — vielä silloinkin, kun ottelu oli jo alkanut — ja radiolta tiedusteltiin: Millainen sää on Lontoossa? Onko totta, että siellä vallitsee sankka sumu ?... Onko kukaan unkarilaisista pelaajista loukkaantunut? — Sellaisin ja monin muin kysymyksin jalkapallointoilijat ahdistivat radiota."

Monilla työpaikoilla lopetettiin työt tuona päivänä työntekijäin toivomuksesta tavallista aikaisemmin, että kaikki pääsivät kuuntelemaan radioselostusta — toisin paikoin sitä taas kuunneltiin kaiuttimista työn jatkuessa.

Sanomalehti "Szabad Nép" kirjoitti, että myös kaivostyöläiset odottivat jännittyneinä ottelun tulosta. Eräässä kaivoksessa lähetettiin tietoja ottelun kulusta kuljetusvaunujen mukana niin, että maan uumenissa eri puolilla työskentelevät miehet pysyivät tilanteen tasalla.

Unkarilaisten palloilijain voitto herätti koko maassa valtavaa riemua. Sekä kaupungeissa että maalla parveilivat ihmiset kaduilla ja teillä "aivan kuin uudenvuodenaattona", kuten eräs lehti kertoi. Vanhat ja nuoret puhuivat innostuneina unkarilaisten urheilijain urotyöstä. Toisilleen tuntemattomat ihmiset, jotka istuivat kahviloissa, ravintoloissa tai elokuvateatterien eteishalleissa, lähettivät yhteisiä onnittelusähkeitä Unkarin joukkueelle. Se sai Lontooseen vastaanottaa ei vähempää kuin 8.000 sähkösanomaa.

Lennätinlaitoksen työntekijät suorittivat saamansa työnlisäyksen suurella ilolla. Unkarilaiset työtätekevät ilmaisivat noissa sähkeissä ilonsa ja ylpeytensä ottelun tuloksesta.

Myös maajoukkueen pelaajien omaisia juhlittiin. Unkarin joukkueen mainion keskushyökkääjän Nándor Hidegkútin kotona kuunteli koko hänen perheensä, myös hänen kaksi lastaan ja näiden toverit, radion selostusta Lontoon ottelusta. Samaan aikaan soi puhelin lakkaamatta: unkarilaiset urheilun ystävät ilmaisivat ilonsa ja esittivät onnittelunsa. Ottelun jälkeen meni kaupungissa valtava määrä suklaata ja leivoksia kaupaksi: Ne, jotka olivat hävinneet vedonlyönnissä, täyttivät velvollisuutensa... Tässä tapauksessa hävinneet maksoivat vetonsa mielellään.

Unkarin lehdet omistivat maajoukkueen saavutukselle arvonannon ja tunnustuksen sanoja. "Szabad Nép" lausui, että suuri osa Unkarin joukkueen saavuttamasta menestyksestä oli ruumiillisen kulttuurin ja urheilun keskuskomitean puheenjohtajan Gusztáv Sebesin ja valmentajan Gyula Mándin ansiota. He olivat trimmanneet joukkueen hyvään kuntoon ja suunnitelleet maaottelussa käytetyn taktiikan. Lehti jatkoi sen jälkeen: "Tunnustusta ansaitsevat myös seurojen valmentajat, jotka olivat huolehtineet kukin oman seuransa miehistä siten, että he vielä rasittavan mestaruussarjaottelukauden jälkeenkin pystyivät menestykselliseen suoritukseen." Sama lehti julkaisi myös Unkarin tunnetuimpiin kirjailijoihin kuuluvan, Kossuth-palkinnon saaneen Zoltán Zelkin runon "Tervehdyssähke säkein", joka oli omistettu Unkarin joukkueelle. On mielenkiintoista, että ottelu avasi myös lukuisien harrastelijarunoilijain lyyrillisen suonen. Lehtien toimituksiin saapui tukuttain runoja, joissa kaikissa ylistettiin maajoukkuetta.

Myös "Népsport"-lehti kirjoitti unkarilaisista maajoukkuepelaajista suurta tunnustusta antaen.

"Magyar Nemzet"-lehdessä lausuttiin: "Kun ottelu oli päättynyt Unkarin voittoon, valtasi kaikki ne, jotka puolentoista tunnin ajan olivat kuunnelleet radion selostusta jännittyneellä tarkkaavaisuudella, kiihkeä mielenliikutus, ylpeys ja ilo. Miljoonat radiolähetystä kuunnelleet täytti sama valtava innostus, kiitollisuus ja rakkaus, joka kohdistui noihin heidän oman maansa uljaisiin poikiin, tämän ja monia muita loistavia urheiluvoittoja kansalleen antaneisiin nuorukaisiin. Tätä voittoa he eivät suinkaan saavuttaneet leikiten. Unkarin joukkueen oli ankarasti taisteltava saavuttaakseen tuon voiton sitkeästä, etevästä ja voimakkaasta vastustajastaan."

LYHYESTI UNKARISTA

RUOKALAJIESITTELY BUDAPESTISSA. Unkarin koti- ja ulkomaankauppaministeriön kansanhuolto-osasto järjesti äskettäin yhdessä ravintoloiden ja työpaikkaruokaloiden johdon kanssa Hotelli Békessä Budapestissa ruokalajien esittelytilaisuuden. Esittelyn tarkoituksena oli parantaa ravitsemisliikkeiden tarjoamien aterioiden laatua ja lisätä ruokalajivalikoimaa. Ravintoloiden ja työpaikkakanttiinien palveluksessa olevat saivat tutustua kuuteentoista uuteen lämminruokalajiin ja kuuteen konditoriatuotteeseen. Erityistä suosiota saavuttivat eräs kaalista ja munista valmistettu ruokalaji, kaalikokkareet ja siebenbürgiläisittäin valmistettu kurpitsa. Konditorioiden uudet valmisteet, juustokorit, kastanjatötteröt, täytetyt sämpylät vanilja- ja viinikastikkeen kera, rommisuklaakääretorttu, kastanjansydämet ja tirolilaiset kastanjaleivokset maistuivat myös vieraille.

Ruokalajien esittelyn jälkeen ratkaisi paikalla olleista asiantuntijoista kokoonpantu arvostelulautakunta, mitkä esitetyistä uusista ruokalajeista parhaiten sopivat ravitsemisliikkeiden ruokalistoille.

Koti- ja ulkomaankauppaministeriön edustaja jakoi arvostelulautakunnan valitsemien ruokalajien valmistajille, jotka näin syntyneessä keittotaidon kilpailussa osoittautuivat parhaiksi, useiden tuhansien forinttien suuruisia rahapalkintoja.

UUSI UIMALAITOS AVATTU BUDAPESTISSA. Eräässä Unkarin pääkaupungin esikaupungissa on avattu ajanmukainen uimalaitos, jossa voidaan pitää uintikilpailuja. Läheisestä kuumavesilähteestä saatavan veden avulla voidaan kilpailuja pitää myöhään syksylläkin. Uusi uimalaitos kuuluu Budapestin rautatieläisten urheiluseuralle.

BUDAPESTIN KEINOJÄÄRATA AVATTU. Marraskuun 7 päivänä avattiin Budapestissa keinojäärata, joka esitettiin yleisölle kokonaan uusittuna ja kaunistettuna. Valtio on tänä vuonna käyttänyt puolitoista miljoonaa forinttia tämän radan kunnostamiseen, joka sodan aikana kärsi pahoja vaurioita. Unkarin luistelijat valmistautuvat jo talven kilpailuihin. Jäähockeymaajoukkue matkustaa useiksi viikoiksi Puolaan Stalinogrodiin valmentautumisleirille.

UUTTA BUDAPESTIN KANSANSTADIONISTA. Ei vielä ole pitkääkään aikaa siitä, kun 80.000 katsojan täyttämä Budapestin Kansanstadion avattiin, kun jo uudet suunnitelmat tämän valtavan urheilurakennuksen suurentamiseksi ja nykyaikaistamiseksi ovat valmistuneet. Teräspylväisiin asennetaan valaistuslaitteet, niin että kilpailuja voidaan pitää iltaisinkin. Viisi suurta studiota rakennetaan radiolähetyksiä varten ja maalipaikan eteen varataan lehtimiehiä varten 400—500 paikkaa. Betonikatsomon paikkalukua lisätään 20.000:lla, joten katsomoon mahtuu yhteensä 100.000 henkilöä.

KAIVAUKSIA KESKIAIKAISEN KUNINKAANLINNAN ESILLESAAMISEKSI BUDASSA. Budan linnoituksissa suoritetaan parhaillaan kaivauksia turkkilaisvallan aikana tuhotun keskiaikaisen kuninkaanlinnan jäännösten esillesaamiseksi. Tähän asti on jo paljastettu suuri osa linnan perusmuuria ja raunioista on löydetty kolmetuhatta arkullista keramiikkaa, kultatcoksia, lasiastioita, majolikaesineitä, käyttö- ja juhla-astiastoa. Kaivauksissa on tullut esille myös muinainen kuninkaankappeli, jossa on lukuisia taidokkaasti veistettyjä renesanssiaikaisia patsaita sekä saksalaisen keisari Sigismundin ritarisali, keisarin, joka vuonna 1386 kruunautti itsensä Unkarin kuninkaaksi. Kaivauksissa esille saadut löydöt asetetaan yleisön nähtäväksi linnoituksen museoon.

HODMEZÖVASARHELYN MAJOLIKATEHDASTA LAAJENNETAAN. Tämä kaakkoisunkarilainen majolikatehdas valmistaa kansanomaisin aihein koristettuja, taiteellisia majolikaesineitä kaikkialle maailmaan vietäväksi. Kasvavan kysynnän tyydyttämiseksi on nyt ryhdytty tehtaan laajentamiseen, jota varten on myönnetty puolitoista miljoonaa forinttia. Tehdas saa mm. uuden polttouunin tuotteiden kestokäsittelyä varten, uusia koneita ja pukeutumis- ja kylpyhuoneita työntekijöiden käyttöön.

NÄYTTELY ITÄ-AASIALAISEN TAITEEN MUSEOSSA. Näyttelyssä, joka on parhaillaan avoinna Itä-aasialaisen taiteen museossa, esitellään Taka-Intian ja Itä-Intian saariston taidetta. Näyttelyesineiden joukossa on taideteoksia, taideteollisuuden ja kansantaiteen luomuksia mm. Thaimaasta, Birmasta, Vietnamista, Patet Laosta, Khmeristä ja Malajista sekä Balin, Sumatran, Jaavan, Borneon ja Celebesin saarilta.

KUUNNELMA ROSENBERG-PUOLISOISTA. Unkarin Yleisradiossa esitettiin jokin aika sitten nuoren kirjailijan Péter Szászin kirjoittama kuunnelma "Tuska". Tämä tosiasia-aineistolle pohjautuva näytelmä kuvaa Ethel ja Julius Rosenbergin elämää, havainnollistaa ne

likaiset poliittiset tarkoitusperät, joiden saavuttamiseksi heitä alettiin vainota, ja osoittaa miksi nämä sankarillisesti vakaumustaan puolustaneet viattomina tuomitut amerikkalaiset rauhanpuolustajat teloitettiin.

HODMEZÖVASARHELY — TULEVAISUUDEN KAUPUNKI. Hódmezövásárhely oli ennen vapautusta suurehko nukahtanut maalaiskylä Unkarin laajalla tasangolla. Nyt se ei ole enää vain nimellisesti kaupunki. Monisatavuotisesta unestaan herännyt Hódmezövásárhely kehittyy ja kaunistuu päivä päivältä. Vapauttamisen jälkeen on kaupunkiin perustettu uusi vaakatehdas, puuvillatehdas, kone- ja traktoriasema, koneiden korjausvertas, kahdeksan uutta suurta asuintaloa, kulttuuritalo, useita alkeiskouluja, musiikkikoulu 250 oppilaalle ja museo. Museossa oli tänä vuonna yli 60.000 kävijää. Sairaalaa laajennettiin erityisellä osastolla keuhkotutkimuksia varten, kaupunkiin rakennettiin kilometrin pituinen kanava, pääkadut peitettiin asfaltilla ja Kossuth-aukiolle luotiin kaunis puisto. Kaupungin asukkaat seuraavat nyt suurella mielenkiinnolla uusinta rakennushanketta, nim. 1000 metrin syvyisen kaivon poraamista. Jos sen vesi osoittautuu tarpeeksi kuumaksi, tullaan kaupungin julkiset rakennukset lämmittämään sen avulla.

ENSIMMÄINEN ERÄ UNKARILAISIA KAIVINKONEITA VALMISTEILLA. Unkarilaisten kaivinkoneiden ensimmäisiä mallikappaleita on kokeiltu, toista uudessa sosialistisessa kaivoskaupungissa Komlossa, toista Budapestissa rakennustöissä. Tähän asti saavutettujen tulosten perusteella on kaivinkoneiden sarjavalmistus aloitettu Unkarissa.

UUSIA SILTOJA VIHITTY. Maan suurin kaarisilta on valmistunut Mecsek-vuoristossa, jossa se kaareutuu Varasd-laakson ylitse. Sillan jänneväli on 105 metriä. Unkarin suurin kaarisilta oli tähän asti Veszprémin silta, jonka jänneväli on 36 metriä. Nyt valmistunut Varasdin silta on koko maailman suurimpia kaarisiltoja. Pécsváradin ja Mecseknádasdin välinen liikenne oli ennen varsinkin talvisaikaan hyvin vaivalloista, sillä vuorten ja laaksojen kautta kiemurteleva tie oli useilla kohdin niin jyrkkä, että liikenne kävi sateilla ja lumimyrskyillä kokonaan mahdottomaksi. Uusi silta tekee mahdolliseksi täysin häiriöttömän liikenteen.

Györissä on vihitty tarkoitukseensa Raab-joen jälleenrakennetut sillat. Tonavaan laskeva Raab jakaa kaupungin kahteen osaan. Fasistien toisen maailmansodan lopulla räjäyttämät sillat on nyt rakennettu uudelleen ja avattu liikenteelle. Juhlallisessa vihkimistilaisuudessa puhui kulkulaitosministeri Lajos Bebrits lausuen, että Györin liikenneoloja tullaan edelleen kehittämään. Budapestin jälkeen saavat Györ ja Miskolc trolleybussiverkoston.

UUDEN HALLITUSOHJELMAN TOTEUTTAMISTA. Monilapsisten perheiden aseman parantamiseksi on Unkarin ministerineuvosto muuttanut perhelisää koskevia määräyksiä. Tästä lähtien kuuluu perhelisä kaikille perheellisille työläisille, riippumatta työsuhteen katkeamisesta, jokaiselta kalenterikuukaudelta, jona hän on ollut työssä vähintään 21 päivää, maataloudessa vähintään 18 päivää. Tämän päätöksen nojalla pääsevät tuotanto-osuuskuntien jäsenet suuremmassa määrin osallisiksi perhelisästä. Työtätekevät naiset, jotka eivät ole naimisissa tai joiden mies on kuollut, saavat perhelisän erillisenä, ylimääräisenä avustuksena, sitä ei saa laskea kuuluvaksi leskeneläkkeeseen. Ministerineuvosto on myös muuttanut eräitä säädöksiä, jotka koskevat oikeutta sairausvakuutukseen.

"OPERETIN TAIKURI" KUOLLUT. Kuuluisa unkarilainen säveltäjä Imre Kálmán, joka antoi maailmalle niin monta suosittua operettia, todellista kevyen musiikin helmeä, on kuollut Pariisissa 71-vuotiaana. Kálmánia nimitetään täydellä syyllä "operetin taikuriksi", sillä hänen musiikkinsa on kaikkialla saavuttanut vertaansa vailla olevan menestyksen. Hänen teoksilleen, joista useimmat, kuten "Syysmanööverit", "Csárdasruhtinatar", "Kreivitär Mariza", "Montmartren orvokki", "Mustalaisprimas", "Bajadeeri" ja "Sirkusprinsessa" ovat saavuttaneet maailmanmaineen, on ominaista leikkivä mielikuvitus, vuolas melodiikka, erinomainen muoto ja mukaansatempaava näyttämövaikutus. Unkarin lehdistö kunnioitti Imre Kálmánin muistoa julkaisemalla laajoja arvioita hänen luomistyöstään ja Unkarin yleisradio omisti erikoislähetyksen säveltäjän muistolle.

UUSI PROFESSORI. Unkarin Kansantasavallan Ministerineuvosto nimitti 15. 10. 1953 annetun päätöksen mukaan eläkkeellä olevan lehtori Ödön Beken Lóránt Ötvös'in nimelle omistetun yliopiston Kirjallisuus- ja Kielitieteelliseen Tiedekuntaan perustettavan II. Suomalais-Ugrilaisen oppituolin professoriksi.

ILLALLISTA — KOTIIN KULJETETTUNA. Työtätekevien pyynnöstä Tehdaskeskuskeittolan Akacfa-kadulla sijaitseva keittiö kuljettaa VI., VII. ja VIII. kaupunginosan asukkaille kotiin tilatun illalli-

Kronikkaa seurassa tapahtuneesta

SUOMI—UNKARI SEURAN TURUN OSASTO järjesti 29. 11. 1953 elokuvateatteri Olympiassa Turun urheiluväelle elokuvanäytöksen. Tilaisuudessa esitettiin unkarilaiset filmit "Lähtöviivalta maaliin" ja "Penkkiurheilija kentällä".

Osaston sihteerin Niilo Kaveniuksen avattua tilaisuuden seuran sihteeri Toivo Salonen piti esitelmän Unkarin urheilusta. Tämän jälkeen alkoivat filmiesitykset. "Lähtöviivalta maaliin" on erittäin mielenkiintoinen rata- ja kenttäurheilun opetusfilmi. Siinä kuvataan, miten eräs nuori unkarilainen työläinen, sorvari Bene Antal maansa vapautumisen jälkeen innostui urheilemaan ja miten hän sitkeän ja määrätietoisen harjoituksen kautta kehittyi yhä paremmaksi urheilijaksi ja saavutti yhä suurempia voittoja. Vaikka filmissä ei olekaan suomenkielistä tekstiä, voi sitä varsin vaivattomasti seurata. Filmi on täysilevyinen ja sopiva urheilujärjestöillekin opetuselokuvaksi. Tätä tarkoitusta silmälläpitäen useita eri urheilulajeja kuvataan hidastetusti, mikä lisää filmin opetusarvoa. Järjestöt voivat tilata filmin Suomi—Unkari Seuralta käyttöönsä.

"Penkkiurheilijat kentällä" on värifilmi, jota katsellessa ei tule ikävä. Siinä saamme nähdä veljeskansamme loistavaa jalkapalloilua sekä erään unkarilaisen huippu-jalkapalloilijan jokapäiväistä elämää. Siinä saamme tutustua myös eräisiin urheilumaailmassa ilmeneviin epäterveisiin ilmiöihin. Filmissä on suomenkielinen teksti ja hillityt, kauniit värit. Filmin aihepiiri liikkuu aidossa unkarilaisessa ympäristössä, joten filmiä katsellessa tuntuu aivankuin saisi elää 2 tuntaa sukulaiskansamme keskuudessa.

---

sen. Tilaajalla ei ole lainkaan huolta astiain pesusta, sillä keittola toimittaa ruoan vaihto-astioissa ja pesu suoritetaan Tehdas-keskuskeittolan keittiössä.

UUSI TAVARANJAKELUPALVELU. Postilaitoksessa on otettu käytäntöön tavaranjakelupalvelu. Tästä lähtien postilaitos kuljettaa yhdenmukaisesti pakatut tavarat eri kauppoihin. Jakelua hoitava tukkukauppa antaa postiin tavarat ilman osoitelappua nimiluettelon kanssa ja postilaitos toimittaa ne perille ohjeiden mukaisin määrin. Tämän menettelytavan avulla vapautuu huomattava määrä kuljetusvälineitä ja yksinomaan jakelusta postilaitoksen kautta tulee säästö olemaan 146.000 forinttia vuodessa.

Salintäyteinen urheiluväki oli näkemäänsä ja kuulemaansa täysin tyytyväinen. Suosittelemme filmiä järjestöjen käyttöön. Sitä saa tilata Kosmos-filmistä.

Turun Taiteilijaseuran 16. 11. järjestämässä illanvietossa Turun Kaupungin teatterin kapellimestari Almos Maattola esitteli unkarilaisen operetin "Csinom Palkó" äänilevynäyttein. Operetin on säveltänyt Kossuth-palkinnon saanut säveltäjä Ferenc Farkas ja on hän tällä operetillaan vaikuttanut käänteentekevästi Unkarin kevyen musiikin kehitykseen. Salintäyteinen yleisö seurasi suurella mielenkiinnolla esitystä.

HELSINGIN OSASTO järjesti 8. 12. Kestikartanossa "Koko perheen puurojuhlan" osaston jäsenille ja ystäville.

Juhlahuoneisto oli koristettu Suomen ja Unkarin lipuin, seinille oli asetettu Unkarin kansan elämää kuvaavia seinäplakaatteja. Joulukuusi ja joulupöydät lisäsivät seuran tilaisuuksille ominaista lämmintä ja herttaista sukulaiskansoille luonteenomaista tunnelmaa.

Juhlapaikan avarat salit täyttyivät jo ennen juhlan virallista alkamishetkeä. Lasten iloinen tepastelu ja joulupukkia odottavat katseet nostattivat mielialaa. Alkusoiton ja tervehdyssanojen jälkeen tunnelma olikin jo noussut niin, että monisatainen juhlayleisö esitti reippaasti yhteislaulua "No onkos tullut kesä" Lasse Kuuselan taidokkaasti ohjatessa. Yhteislaulujen lomassa lapset leikkivät piiriä ja aikuiset tanssivat. Jyryn tytöt suorittivat reippaan keilavoimisteluohjelmansa, minkä jälkeen lapset siirtyivät toiseen huoneeseen katselemaan elokuvia ja aikuiset jatkoivat iltaansa tanssin ja laulun merkeissä. Tulipa viimein joulupukinkin vuoro astua juhlapaikalle. Siitäpä riemu nousi nuoren väen keskuudessa. Ylimmilleen se kohosi joulu-ukin ryhtyessä jakamaan makeispusseja.

Kun vielä oli syöty yhteinen puuroateria, kuultu viulusooloja, Lasse Kuuselan kansanlauluja, tanssittu ja laulettu, saattoivat kaikki todeta, että hauskaa oli "Koko perheen puurojuhlassa".

Eri järjestöt ovat viime aikoina järjestäneet koti-iltoja Unkarin merkeissä. Seuran toimesta on näihin iltoihin hankittu ohjelmaa, toimitettu mm. unkarilaisia käsitöitä nähtäväksi sekä lainattu Unkarin kansan elämää kuvaavia rainoja ja unkarilaisia äänilevyjä. Tilaisuudet ovat olleet erittäin miellyttäviä ja kehittäviä. Suosittelemme tällaisten tilaisuuksien järjestämistä edelleen. Suomi—Unkari Seura ja sen alaosastot antavat jatkuvasti apuaan tilaisuuksien järjestäjille.

Seuran käyttöön on saapunut Unkarista unkarilaisten portimerkkien näyttely. Näyttely käsittää 15 (77 × 106 cm) taulua, joihin on asetettu erilaisiin aiheryhmiin kuuluvia postimerkkejä.

Ensimmäinen näyttely järjestetään 8—10. 1. 1954 Helsingissä Elannon kerhossa. Näyttelyn yhteyteen asetetaan myös unkarilaisia käsitöitä. Unkarilaisia elokuvia esitetään.

Seura on saanut käyttöönsä "Vuosisadan ottelua" kuvaavan unkarilaisen kaitafilmin Unkari — Englanti jalkapallomaaottelusta Wembleyn stadionilla 25. 11. 1953.

Tämä jalkapallomaaottelu herätti suurta huomiota kautta maailman. Sitä seurattiin mielenkiinnolla paitsi tietysti asianomaisella stadionilla myös radion ja television välityksellä. Ottelun päätyttyä voittanut unkarilainen jalkapallojoukkue sai vastaanottaa yli 81.000 onnittelusähkettä. On selvää, että ottelusta valmistettu elokuva tulee herättämään suurta mielenkiintoa myös meidän maassamme. Tämän johdosta tiedoitamme arvoisille järjestöille, että tätä kuten muitakin unkarilaisia filmejä annetaan tilauksen mukaan järjestöjen käyttöön.

Sihteeri.

Hyvä Radiokuuntelijamme

Toivotamme Teille mitä parhainta Uutta Vuotta!

Lujittakoon alkava vuosi Suomen ja Unkarin veljeskansojen ystävyyttä!

UNKARIN RADIO

Suomi-Unkari Seura

Toimisto: Mikonkatu 8 A 13, Helsinki, puh. 52 823, toimisto avoinna joka arkipäivä klo 9—17.

Puheenjohtaja: Ele Alenius, Meritullink. 32 C. 22, puh. 39 185.

Sihteeri: Toivo Salonen, Pengerk. 17 C 91, puh. 52 823 ja 72 219.

